

ਸੈਸ਼ਨ 2023-24

ਚੰਗੀ ਸੋਚ ਹੱਲ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਏ,
ਮੁਸ਼ਕਲ ਵੱਡੀ-ਭਾਰੀ।
ਪ੍ਰਵਾਜ਼ ਤੇਰੀ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇਖੇ,
ਲਾਵੀਂ ਐਸੀ 'ਸੋਚ ਉਡਾਰੀ'।

ਸੋਚ ਉਡਾਰੀ

ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮਾਰਟ
ਸਕੂਲ (ਲੜਕੀਆਂ) ਨਾਭਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ

ਸੰਦੇਸ਼

ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ (ਲੜਕੀਆਂ) ਨਾਭਾ ਦੇ ਰਸਾਲੇ 'ਸੋਚ ਉਡਾਰੀ' ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਅੰਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੋਮਿਲ ਮਹਿਤਾ ਜੀ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਛੁਪੀਆ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਲਾਨਾ ਰਸਾਲੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ। ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੀਤਾਂ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਕਹਾਣੀਆਂ ਆਦਿ ਕਲਾਮਈ ਢੰਗ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਹਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਅਮੀਰ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰਕਮਈ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਕੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਆਪਣਾ ਵਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਸਵੰਦ ਹਾਂ, ਇਹ ਰਸਾਲਾ ਹਰ ਸਾਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛਪਦਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜੋ ਨੰਨ੍ਹੇ ਲਿਖਾਰੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾ ਸਕਣ।

ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ
(ਸ.ਸ.) ਪਟਿਆਲਾ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ

ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਗੁੱਡਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਆਰੀਆਂ ਨੂੰ, ਫਿਰ ਕਿਤੇ ਜਾ ਕੇ ਫ਼ਸਲਾਂ ਲਹਿਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਰਸਾਲਾ 'ਸੋਚ-ਉਡਾਰੀ' ਸਾਲ 2023-24 ਦੌਰਾਨ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਝਲਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਨਵੇਕਲੀ ਰਚਨਾਤਮਕ ਸੋਚ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵੀ ਦਰਜ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਰਸਾਲਾ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਅਕਾਦਮਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮੁਦਾਇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਹੋਰ ਪਕੇਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਬੇਹਤਰੀ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ, ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਸੁਝਾਵਾਂ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਸਵੰਦ ਰਹਾਂਗੇ।

This school magazine is dedicated to the worthy team members including teaching and non teaching staff members. All have wonderful capacities and work ethics. Apart from human resources working in this prestigious school, the girl students from 6th to 12th classes, belonging to Nabha and 30 adjoining villages, are the real glory of this school. Our school is one of the best amongst the girls schools in the state of Punjab. Our school provides a platform for sound and harmonious development of each girl child, so that they may contribute well to our society as responsible citizens. The school owns a heritage of strong leadership since its inception in 1938, and I am committed to provide able leadership in the future ahead. We are committed to do everything now and in future for upward and onward growth of this school .

ਰੋਮਿਲ ਮਹਿਤਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ

ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ,
ਸ. ਸ. ਸ. ਲੜਕੀਆਂ (ਨਾਭਾ)

ਸੰਪਾਦਕੀ
ਬੋਰਡ

ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਪੰਜਾਬੀ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਂਗ
ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ
(ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ)
ਸੰਪਾਦਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ

ਅੰਜਨਾ ਸਹਿਗਲ
ਹਿੰਦੀ ਮਿਸਟ੍ਰੈੱਸ
ਸੰਪਾਦਕ ਹਿੰਦੀ ਵਿਭਾਗ

ਕੁਲਜਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ
ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲੈਕਚਰਾਰ
ਸੰਪਾਦਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਭਾਗ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਆਰਟ ਐਂਡ ਕਰਾਫਟ
ਸੰਪਾਦਕ ਕਲਾ ਵਿਭਾਗ

ਡਾ. ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ
ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਿਸਟ੍ਰੈੱਸ
ਸਹਿ-ਸੰਪਾਦਕ

ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ
ਸਾਇੰਸ ਮਿਸਟ੍ਰੈੱਸ
ਸਹਿ-ਸੰਪਾਦਕ

ਜਸਰੀਨ ਕੌਰ
ਐੱਸ ਐੱਸ ਮਿਸਟ੍ਰੈੱਸ
ਸਹਿ-ਸੰਪਾਦਕ

ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ
ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਲਟੀ
ਸਹਿ-ਸੰਪਾਦਕ

ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ
ਗਿਆਰਵੀਂ-ਜੀ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਪਾਦਕ
ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ

ਪੂਜਾ
ਦਸਵੀਂ-ਡੀ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਪਾਦਕ
ਹਿੰਦੀ ਵਿਭਾਗ

ਗੁਰਸੁਖਮਨਜੋਤ ਕੌਰ
ਬਾਰੂਵੀਂ-ਈ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਪਾਦਕ
ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਭਾਗ

ਰਾਧਿਕਾ ਗੁਪਤਾ
ਬਾਰੂਵੀਂ- ਈ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਪਾਦਕ
ਕਲਾ ਵਿਭਾਗ

ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਸਟਾਫ਼

ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਸਟਾਫ਼

ਸਕੂਲ ਬੈਂਡ ਟੀਮ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਠ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।

ਜਦੋਂ ਭੀੜ ਚੋਂ ਹੋ ਕੇ ਕੋਈ ਨਾਮ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹਨੂੰ ਤੁੱਕਾ ਨਹੀਂ ਬੱਲਿਆ, ਮਿਹਨਤ ਕਰਿੰਦੇ ਨੇ।
ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਜੇਤੂ ਖਿਡਾਰਨਾਂ

ਰੀਤੂ ਰਾਣੀ (+1)
U-19 ਕ੍ਰਿਕਟ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਿਡਾਰਨ

ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (+2)
U-17 ਕਬੱਡੀ ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ
ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਸੁਖਮਨਦੀਪ ਕੌਰ (8ਵੀਂ ਏ)
ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ,
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੈਂਪ ਲਈ ਚੋਣ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਿੰਨ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ

ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਬਾਲੀਵਾਲ U-19 ਦੀਆਂ ਖਿਡਾਰਨਾਂ **ਖੁਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (+1)** ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੈਂਪ ਲਈ ਚੋਣ,
ਰੂਪਰੀ (+1) ਅਤੇ **ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ (+2)** ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਆਪਕ **ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ** ਅਤੇ **ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚੰਦਰਕਲਾ** ਦੇ ਨਾਲ

ਸੁਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (+2)
ਹਾਕੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ ਤੀਸਰਾ
ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੈਂਪ ਲਈ ਚੋਣ

ਸਿਮਨ ਕੌਰ (+2)
ਹਾਕੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਪੱਧਰ
ਤੇ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ (+2)
ਹਾਕੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਪੱਧਰ
ਤੇ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਮਿਹਨਤ ਏਨੀ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਕਿ ਸਫਲਤਾ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾ ਦੇਵੇ..
NMMS (2022-23) ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਗਗਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ
 ਪੁੱਤਰੀ ਰਾਮਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਦਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ
 ਪੁੱਤਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ

ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ
 ਪੁੱਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ
 ਬਲਾਕ ਗਣਿਤ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਤੀਜਾ

ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ
 ਪੁੱਤਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਬਾਲ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਾਈ (ਪੰਜਾਬੀ) ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ

ਸੁਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ
 ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, 8ਵੀਂ-ਏ

ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਬਾਲ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਾਈ (ਹਿੰਦੀ) ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ

ਸੁਖਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ
 ਮਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, 8ਵੀਂ-ਏ

ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਬਾਲ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਾਈ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ) ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ

ਹਰਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ
 ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, 8ਵੀਂ-ਏ

ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਬਾਲ ਮੇਲਾ ਕਵਿੱਸ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਸੁਖਜੀਤ ਕੌਰ
 ਪੁੱਤਰੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, 6ਵੀਂ-ਏ

ਹਰਨੀਤ ਕੌਰ
 ਪੁੱਤਰੀ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, 6ਵੀਂ-ਏ

ਪ੍ਰਿਅਾ
 ਪੁੱਤਰੀ ਕਾਲੂ, 6ਵੀਂ-ਏ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ

ਅਸੀਂ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਹਿਯੋਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿੱਥੇ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਵਜ਼ੀਫ਼ਿਆ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਲੋੜਵੰਦ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ:-

- ❁ ਸੋਹੀ/ਸੋਖੋਂ ਪਰਿਵਾਰ (ਅਮਰੀਕਾ)
- ❁ ਕਮਿਊਨਟੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਨਾਭਾ
- ❁ ਅਮਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਨਾਭਾ
- ❁ ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਜੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ
- ❁ ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਨਾਭਾ ਗਰੇਟਰ, ਨਾਭਾ

ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਗਤੀ ਲਈ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲ ਨਾਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਦਾਰੇ, ਜੋ ਸਕੂਲ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਾਡਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਆਸ ਨਾਲ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ,
ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ
ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ,

ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ (ਲੜਕੀਆਂ), ਨਾਭਾ

ਰਹੀ ਵਾਸਤੇ ਘੱਤ ਸਮੇਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਾ ਮੰਨੀ, ਫੜ ਫੜ ਰਹੀ ਧਰੀਕ ਸਮੇਂ ਖਿਸਕਾਈ ਕੰਨੀ ਕਿਵੇਂ ਨਾ ਸਕੀ ਰੋਕ ਅਟਕ ਜੋ ਪਾਈ ਭੰਨੀ, ਤਿਖੇ ਆਪਣੇ ਵੇਗ ਗਿਆ ਟੱਪ ਬੰਨੇ-ਬੰਨੀ ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ! ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਅਨਮੋਲ ਹੈ। ਇਹ ਜੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਹਰ ਸੁੱਖ-ਸਹੂਲਤ, ਐਸ਼ੋ-ਅਰਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਸਮਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਉਹ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ। ਹਰ ਪਲ, ਘੜੀ, ਦਿਨ, ਹਫ਼ਤਾ, ਮਹੀਨਾ, ਸਾਲ ਜੋ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਫਾਲਤੂ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਾਈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੋ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਨਾ ਅੱਕਣ-ਥੱਕਣ, ਨਾ-ਰੁਕਣ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਚੱਲਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਹੱਥੋਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਵਾਏ ਪਛਤਾਵੇ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਵੀ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਮਾਂ ਉਸਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਤਬਾਹ ਕਿਉਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?

ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਜਿੰਨਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕੀਤੀ, ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਕਦਮ ਵਧਾਏ, ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਉੱਚੀਆਂ ਮੰਜ਼ਲਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਬੇਕਦਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਫਾਲਤੂ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਸ਼ਰ ਬੁਰਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ: ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਛਤਾਉਣਾ ਪੈਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਮਿਹਨਤ-ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਛੂਹਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ।

ਕੁਦਰਤ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਦੀ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਧਰਤੀ, ਚੰਦ, ਤਾਰੇ, ਸੂਰਜ, ਦਿਨ-ਰਾਤ ਸਭ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੇ ਹਨ। ਪੰਛੀ, ਪਸ਼ੂ, ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਘਰ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੁਕਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤਵਰ ਹੈ। ਜੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਭਿਖਾਰੀ ਅਤੇ ਭਿਖਾਰੀ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ! ਸਮਾਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਬੱਚੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨਬਜ਼ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਟੀਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਫਲਤਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਦਰ ਦਾਨ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੀ ਪੈਰ ਚੁੰਮਦੀ ਹੈ। ਪਿਆਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਓ! ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਮਾਲਾ-ਮਾਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨੀ ਸਿੱਖੋ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਗੁਲਵੰਤ ਫਾਰਗ ਨੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਂ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਲਮੇ-ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਝਾਂਜਰ ਸਜਾ, ਮੱਥੇ ਚੰਨ ਦਾ ਟਿੱਕਾ ਲਾ ਕੇ, ਸਿਰ ਤੇ ਸੂਰਜ ਦਾ ਛਤਰ ਪਾ, ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਅਛੋਪਲੇ ਹੀ ਆਣ ਉੱਤਰਦਾ ਹੈ। ਅੱਡੀ ਮਾਰ ਧਮਾਲਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਤਹਿਸ਼-ਨਹਿਸ਼ ਕਰ, ਨਵੇਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

Dear Readers,
Welcome to the latest edition of our school magazine! With each issue, we embark on a journey through the diverse talents, passions, and achievements of our student body. This magazine serves as a testament to the vibrant culture of creativity and innovation that thrives within our school community.

In the pages ahead, you will find a kaleidoscope of voices and perspectives, each contributing to the rich tapestry of our collective experience. From thought-provoking essays to captivating short stories, from breathtaking artwork to insightful interviews, our magazine showcases the multifaceted talents of our students.

One of the most remarkable aspects of our school magazine is its ability to foster a sense of connection and belonging among our students. Through the act of creation and expression, we forge bonds that transcend the boundaries of age, grade, and background. In these pages, every voice is heard, every story is valued, and every contribution is celebrated.

Moreover, our magazine serves as a platform for innovation and exploration. It is a space where students can experiment with new ideas, push the boundaries of their creativity, and challenge the status quo. Whether through groundbreaking scientific research, avant-garde artistic expression, or forward-thinking social commentary, our students are constantly pushing the envelope and redefining what is possible.

As we move through the pages of this magazine, let us take a moment to appreciate the hard work, dedication, and passion that went into its creation. Behind every poem, every painting, and every article lies a story of perseverance, courage, and self-discovery. Our students are not just passive consumers of knowledge; they are active creators, shaping their own narratives and leaving an indelible mark on the world around them.

In closing, I would like to extend my heartfelt gratitude to all the students, teachers, and staff who contributed to this magazine. Your creativity, talent, and enthusiasm are truly inspiring, and it is an honor to showcase your work in these pages. May this magazine serve as a testament to the boundless potential that resides within each and every one of us.

Happy reading!

Gurdeep Singh
Media in charge and
Lecturer in Chemistry

1	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੋਮਿਲ ਮਹਿਤਾ	ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ			
2	ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ	ਲੈਕ. ਕੈਮਿਸਟਰੀ	44	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ	ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ
3	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਲਜਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ	ਲੈਕ. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ	45	ਸ. ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ	ਸ.ਸ. ਮਾਸਟਰ
4	ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ	ਲੈਕ. ਕੈਮਿਸਟਰੀ	46	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਜਨਾ	ਹਿੰਦੀ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ
5	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਰਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਲੈਕ. ਸੰਗੀਤ	47	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਸਮ ਰਾਣੀ	ਮੈਥ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ
6	ਸ. ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ	ਲੈਕ. ਸਰੀਰਕ ਸਿੱ.	48	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਸ਼ੀ	ਹੋਮ ਸਾਇੰਸ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ
7	ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਮੋਹਨ ਕੁਮਾਰ	ਲੈਕ. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ	49	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲਦੀਪ	ਹਿੰਦੀ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ
8	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਲੈਕ. ਗਣਿਤ	50	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਪੰਜਾਬੀ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ
9	ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ	ਲੈਕ. ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ	51	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਸਾਇੰਸ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ
10	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਨੂੰ ਬਾਲਾ	ਲੈਕ. ਕਮਰਸ	52	ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ
11	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਲੈਕ. ਰਾਜ. ਸ਼ਾਸਤਰ	53	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ	ਮੈਥ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ
12	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਲਤਾ	ਲੈਕ. ਰਾਜ. ਸ਼ਾਸਤਰ	54	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਨੀਤਾ ਜੋਸ਼ੀ	ਸਾਇੰਸ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ
13	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੰਚਨ ਗੁਪਤਾ	ਲੈਕ. ਕਮਰਸ	55	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਮਤਾ ਰਾਣੀ	ਸ.ਸ. ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ
14	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਲੈਕ. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ	56	ਸ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਰਾਣੂ	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਾਸਟਰ
15	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਖਜੀਤ ਕੌਰ	ਲੈਕ. ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	57	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਲਮਾਂ	ਸਾਇੰਸ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ
16	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੋਨਿਕਾ ਰਾਣੀ	ਲੈਕ. ਫਜ਼ਿਕਸ	58	ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਆਰਟ & ਕਰਾਫਟ
17	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਗੀਤਾ ਗੁਪਤਾ	ਲੈਕ. ਬਾਇਓਲੋਜੀ	59	ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ	ਆਰਟ & ਕਰਾਫਟ
18	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ	ਲੈਕ. ਪੰਜਾਬੀ	60	ਸ. ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ	ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ
19	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਧੁਬਾਲਾ	ਲੈਕ. ਪੰਜਾਬੀ	61	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ	ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਲਟੀ
20	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਰੂ ਸੂਦ	ਲੈਕ. ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	62	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਰਤੀ ਸ਼ਰਮਾ	ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਲਟੀ
21	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਰਾਣੀ	ਲੈਕ. ਭੂਗੋਲ	63	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀਵਨ ਬਾਲਾ	ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਲਟੀ
22	ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ	ਲੈਕ. ਪੰਜਾਬੀ	64	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਲਟੀ
23	ਸ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ	ਲੈਕ. ਪੰਜਾਬੀ	65	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੇਹਾ ਸਿੰਗਲਾ	ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਲਟੀ
24	ਸ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ	ਲੈਕ. ਇਤਿਹਾਸ	66	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ	ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਲਟੀ
25	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਨੂੰ ਸ਼ਰਮਾ	ਲੈਕ. ਹਿਸਟਰੀ	67	ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ	ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਲਟੀ
26	ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਲੈਕ. ਰਾਜ. ਸ਼ਾਸਤਰ	68	ਮਿਸ ਸੋਨੀਆ	ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰੇਨਰ
27	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਲੈਕ. ਕਮਰਸ	69	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ	ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰੇਨਰ
28	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਤਪਾਲ ਕੌਰ	ਲੈਕ. ਹਿਸਟਰੀ	70	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਮਨਜੀਤ ਕੌਰ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ
29	ਸ. ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ	ਲੈਕ. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ	71	ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ	ਐੱਸ.ਐੱਲ.ਏ.
30	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਲਮ ਬਾਲਾ	ਸਾਇੰਸ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ	72	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਐੱਸ.ਐੱਲ.ਏ.
31	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੋਨਿਕਾ	ਮੈਥ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ	73	ਮਿਸ ਧਨਵੀਰ ਕੌਰ	ਐੱਸ.ਐੱਲ.ਏ.
32	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਸੂ ਸੇਠ	ਸ.ਸ. ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ	74	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਨਮ ਰਾਣੀ	ਲਾਇਬਰੇਰੀਅਨ
33	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਮੈਥ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ	75	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਮਾਂ ਰਾਣੀ	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ
34	ਡਾ. ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ	76	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ	ਸੇਵਾਦਾਰ
35	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਰੀਨ ਕੌਰ	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ	77	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ	ਸੇਵਾਦਾਰ
36	ਸ਼੍ਰੀ ਵੀਰਵੰਤ ਕੁਮਾਰ	ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਮਾਸਟਰ	78	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਸੇਵਾਦਾਰ
37	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਸਿੰਗਲਾ	ਮੈਥ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ	79	ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਬਾਲੀ	ਚੌਕੀਦਾਰ
38	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਧੂ ਬਾਲਾ	ਹਿੰਦੀ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ	80	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਛੱਤਰ ਕੌਰ	ਕੁੱਕ
39	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ	ਪੰਜਾਬੀ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ	81	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਕੁੱਕ
40	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਿਤਾ ਰਾਣੀ ਸੂਦ	ਸ.ਸ. ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ	82	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੀਟਾ ਰਾਣੀ	ਕੁੱਕ
41	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੁਕਤਾ ਬੱਤਾ	ਸ.ਸ. ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ	83	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੀਲਾ ਰਾਣੀ	ਕੁੱਕ
42	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ	84		
43	ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੰਜੂ ਵਧਵਾ	ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ	85		

ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

- 6ਵੀਂ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਾਧਿਅਮ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਪੜ੍ਹਾਈ।
- ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਵਿੱਦਿਅਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-2 ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ।
- ਮੁਫਤ ਕਿਤਾਬਾਂ 6ਵੀਂ ਤੋਂ 8ਵੀਂ ਤੱਕ ਮੁਫਤ ਵਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਦੁਪਹਿਰ ਦਾ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਭੋਜਨ।
- 6ਵੀਂ ਤੋਂ 8ਵੀਂ ਤੱਕ ਫੀਸ ਮਾਫ਼
- ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ
- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰ ਤੇ ਐਜੂਸੈਟ ਰਾਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਈ।
- ਜਨਰੇਟਰ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ।
- ਕਿੱਤਾ ਚੋਣ ਸਬੰਧੀ ਗਾਇਡੈਂਸ ਤੇ ਕੌਂਸਲਿੰਗ
- ਵਿਗਿਆਨ, ਗਣਿਤ, ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਮੇਲੇ
- SC ਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵਜ਼ੀਫ਼ਾ
- ਵਿੱਦਿਅਕ ਪਾਰਕ
- ਕੰਪਿਊਟਰ ਲੈਬਜ਼
- ਆਰਟ ਤੇ ਕਰਾਫ਼ਟ ਲੈਬ
- ਸਵੈ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਰਾਟੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ
- ਆਰ.ਓ. ਤੇ ਵਾਟਰ ਕੂਲਰ
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਮੁਫਤ ਵਿੱਦਿਅਕ ਟੂਰ
- ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਾਧੂ ਜਮਾਤਾਂ
- ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੈਦਾਨ ਅਤੇ ਯੋਗ ਅਧਿਆਪਕ
- ਸਲਾਨਾ ਸਮਾਰੋਹ
- ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਲਈ ਸਲਾਨਾ ਸਕੂਲ ਰਸਾਲਾ

ਵਿੱਦਿਅਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (2022-23)

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਪੁਜੀਸ਼ਨ
ਗਗਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਰਾਮਪਾਲ ਸਿੰਘ	8-ਏ	NMMS ਵਿੱਚ ਚੋਣ
ਦਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ	8-ਏ	NMMS ਵਿੱਚ ਚੋਣ
ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	8-ਏ	NMMS ਵਿੱਚ ਚੋਣ
ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ	8-ਏ	NMMS ਵਿੱਚ ਚੋਣ

ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਬਾਲ ਮੇਲੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਪ੍ਰਾਪਤੀ	ਸਥਾਨ
ਸੁਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ	8ਵੀ-ਏ	ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਾਈ ਪੰਜਾਬੀ	ਪਹਿਲਾ
ਸੁਖਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	8ਵੀ-ਏ	ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਾਈ ਹਿੰਦੀ	ਪਹਿਲਾ
ਹਰਸਿਮਰਨ ਕੌਰ	ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ	8ਵੀ-ਏ	ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਾਈ ਅੰਗਰੇਜੀ	ਪਹਿਲਾ
ਹਰਨੀਤ ਕੌਰ	ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ	6ਵੀ-ਏ	ਕਵਿੱਸਰੀ	ਤੀਸਰਾ
ਪ੍ਰਿਅਾ	ਕਾਲੂ	6ਵੀ-ਏ	ਕਵਿੱਸਰੀ	ਤੀਸਰਾ
ਸੁਖਜੀਤ ਕੌਰ	ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	6ਵੀ-ਏ	ਕਵਿੱਸਰੀ	ਤੀਸਰਾ

ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਪ੍ਰਾਪਤੀ	ਸਥਾਨ
ਸੁਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ	8ਵੀ-ਏ	ਗਣਿਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ	ਪਹਿਲਾ
ਐਲਿਸ ਮਹਿਮੀ	ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ	10ਵੀ-ਸੀ	ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ	ਤੀਸਰਾ
ਗੁਰਸੁਖਮਨਜੋਤ ਕੌਰ	ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ	+2 ਈ	ਸਿਤਾਰਵਾਦਨ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ	

ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਪ੍ਰਾਪਤੀ	ਸਥਾਨ
ਸੁਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ	8ਵੀ-ਏ	ਗਣਿਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ	ਪਹਿਲਾ
ਐਲਿਸ ਮਹਿਮੀ	ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ	10ਵੀ-ਸੀ	ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ	ਪਹਿਲਾ
ਸੁਖਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	8ਵੀ-ਏ	ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ	ਪਹਿਲਾ
ਦੀਕਸ਼ਾ	ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ	10ਵੀ-ਏ	ਥਾਪ. ਡੈਕਲਾਮੇਸ਼ਨ	ਪਹਿਲਾ
ਅਪ੍ਰਾਜਿਤਾ	ਲਾਲ ਸਿੰਘ	+1 ਏ	ਥਾਪ. ਡੈਕਲਾਮੇਸ਼ਨ	ਪਹਿਲਾ
ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼	ਬਹਾਦਰ ਖਾਨ	10ਵੀ-ਏ	ਵਨਜ਼ ਕੁਇੱਜ਼	ਦੂਸਰਾ
ਹਰਸ਼ਿਤਾ	ਗੋਪੀ ਨਾਥ	9ਵੀ-ਏ	ਵਨਜ਼ ਕੁਇੱਜ਼	ਦੂਸਰਾ
ਰੀਤਿਕਾ	ਮਨਦੀਪ ਕੁਮਾਰ	8ਵੀ-ਏ	ਕੁਇੱਜ਼ ਮਿਡਲ	ਤੀਸਰਾ
ਗੁਰਸਿਮਰਨ ਕੌਰ	ਭੋਲੂ	7ਵੀ-ਏ	ਕੁਇੱਜ਼ ਮਿਡਲ	ਤੀਸਰਾ
ਸਿਮਰਨ	ਦੀਪਕ ਸਿੰਘ	6ਵੀ-ਏ	ਕੁਇੱਜ਼ ਮਿਡਲ	ਤੀਸਰਾ
ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼	ਬਹਾਦਰ ਖਾਨ	9ਵੀ-ਏ	ਕੁਇੱਜ਼ ਸੈਕੰਡਰੀ	ਤੀਸਰਾ
ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ	9ਵੀ-ਏ	ਗਣਿਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ	ਤੀਸਰਾ

ਗਿੱਧੇ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।

ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੱਧਰ

ਸਕੂਲ ਬੈਂਡ ਟੀਮ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿਹਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ 8 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਖੇਡ	ਸਥਾਨ
ਰੀਤੂ ਰਾਣੀ	ਗਿਯਾ ਦੀਨ	10+1	ਕ੍ਰਿਕਟ	ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ
ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ	10+2	ਕਬੱਡੀ	ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ
ਖੁਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	10+1-ਆਈ	ਵਾਲੀਵਾਲ	ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੈਂਪ ਲਈ ਚੋਣ
ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ	ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ	10+2-ਆਈ	ਵਾਲੀਵਾਲ	ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ
ਨੂਰ ਪਰੀ	ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ	10+1ਡੀ	ਵਾਲੀਵਾਲ	ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ
ਸੁਖਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	8-ਏ	ਬੈਡਮਿੰਟਨ	ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੈਂਪ ਲਈ ਚੋਣ
ਸੁਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ	+2ਡੀ	ਹਾਕੀ	ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੈਂਪ ਲਈ ਚੋਣ
ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ	ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ	+2ਡੀ	ਹਾਕੀ	ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ
ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ	+2ਡੀ	ਹਾਕੀ	ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ
ਮਾਨਸੀ	ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਗਰ	12ਵੀਂ	ਕ੍ਰਿਕਟ	ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਗ ਲਿਆ
ਪਾਲਕੀ ਸ਼ਰਮਾ	ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ	ਗਿਆਰਵੀਂ	ਕ੍ਰਿਕਟ	ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਗ ਲਿਆ
ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ	ਦਿਲਾਵਰ ਸਿੰਘ	ਗਿਆਰਵੀਂ	ਕ੍ਰਿਕਟ	ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਗ ਲਿਆ
ਬੇਬੀ ਕੌਰ	ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	10ਵੀਂ	ਕ੍ਰਿਕਟ	ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਗ ਲਿਆ
ਦੀਕਸ਼ਾ	ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ	10ਵੀਂ-ਏ	ਕ੍ਰਿਕਟ	ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਗ ਲਿਆ
ਮਮਤਾ ਰਾਣੀ	ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ	ਗਿਆਰਵੀਂ	ਵਾਲੀਵਾਲ	ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਗ ਲਿਆ

ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ (2023-24)

ਬੈਡਮਿੰਟਨ U-14

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਸੁਖਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	8ਵੀਂ ਏ	ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ

ਕਬੱਡੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟਾਇਲ U-17

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ	+2 ਐਚ	ਦੂਸਰਾ
ਗੁਰਵੀਰ ਕੌਰ	ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ	+2	ਦੂਸਰਾ
ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਕੌਰ	ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ	+1	ਦੂਸਰਾ

ਬਾਲੀਵਾਲ U-19

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ	ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ	+2	ਦੂਸਰਾ
ਰੇਖਾ	ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ	+2	ਦੂਸਰਾ
ਖੁਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	+1	ਦੂਸਰਾ
ਨੂਰ ਪਰੀ	ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ	+1	ਦੂਸਰਾ
ਨਵਨੀਤ ਕੌਰ	ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ	+1	ਦੂਸਰਾ
ਮਨਮੀਤ ਕੌਰ	ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	+2	ਦੂਸਰਾ

ਬਾਲੀਵਾਲ U-17

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਅਮਨਜੋਤ ਕੌਰ	ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ	+1	ਤੀਸਰਾ
ਲੋਰੀਕਾ	ਰੋਹਤਾਸ ਕੁਮਾਰ	+1	ਤੀਸਰਾ
ਮਮਤਾ ਰਾਣੀ	ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ	+1	ਤੀਸਰਾ

ਹਾਕੀ U-17

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਸੁਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ	+2	ਤੀਸਰਾ
ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ	ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ	+2	ਤੀਸਰਾ
ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ	+2	ਤੀਸਰਾ
ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ	+2	ਤੀਸਰਾ
ਜੋਤੀ ਰਾਣੀ	ਬਿਕਰ ਸਿੰਘ	+1	ਤੀਸਰਾ
ਮਨਜੋਤ ਕੌਰ	ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ	+2	ਤੀਸਰਾ
ਪਲਵੀ	ਚੰਦਰ ਦੇਵ	+1	ਤੀਸਰਾ
ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ	+2	ਤੀਸਰਾ
ਜਸਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਬਿੱਕਰ ਸਿੰਘ	+2	ਤੀਸਰਾ

ਖੋ-ਖੋ U-19

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ	+2	ਤੀਸਰਾ
ਜੋਤੀ	ਜੋਗੀ ਸਿੰਘ	+2	ਤੀਸਰਾ
ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਸਿਆਮ ਸਿੰਘ	+2	ਤੀਸਰਾ
ਜਸਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ	10ਵੀਂ	ਤੀਸਰਾ
ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ	+2	ਤੀਸਰਾ
ਖੁਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	+1	ਤੀਸਰਾ

ਕਬੱਡੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟਾਇਲ ਓ-14

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਸੁਖਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ	9ਵੀਂ	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਅਨੰਦੀ	ਬਿਰਜੇਸ ਤਿਵਾੜੀ	9ਵੀਂ	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ	ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ	8ਵੀਂ	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਕੌਮਲ	ਮਜੂਰ ਖਾਂ	9ਵੀਂ	ਭਾਗ ਲਿਆ

ਕਬੱਡੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟਾਇਲ U-19

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਸੋਹਾਨੀ	ਸ਼੍ਰੀਪਾਲ	+2	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ	+2	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਸੁਨੀਤਾ	ਪ੍ਰੀਤਮ	+1	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਪੂਜਾ	ਰਾਮ ਚੰਦਰ	+1	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਕੌਮਲਜੀਤ ਕੌਰ	ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ	+1	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਸੋਨਮ	ਹਰੀਕੇਸ	+1	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਰੋਮਾ	ਸਨੀਕੁਮਾਰ	+1	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਅਨਮੋਲ	ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ	+1	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਖੁਸ਼ੀ	ਰਾਮ ਮੁਰਤੀ	+1	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਮਨੀ	ਸਰਵਣ	+1	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਜਸਪ੍ਰੀਤ	ਹਰਜਿੰਦਰ	+2	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਕੌਮਲ	ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	+1	ਭਾਗ ਲਿਆ

ਖੋ-ਖੋ U-14

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਪਰਮਵੀਰ ਕੌਰ	ਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	9ਵੀਂ	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਆਇਸ਼ਾ	ਮੁਹੰਮਦ ਅਖਤਰ	8ਵੀਂ	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਹੁਸ਼ਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ	9ਵੀਂ	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਸੁਖਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	8ਵੀਂ ਏ	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਰੀਤਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ	ਮਨਦੀਪ ਕੁਮਾਰ	8ਵੀਂ	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਸਿਮਰਨ	ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ	8ਵੀਂ	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਭਵਨੀਤ ਕੌਰ	ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ	8ਵੀਂ	ਭਾਗ ਲਿਆ

ਖੋ-ਖੋ U-17

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਯੋਗਿਤਾ	ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ	+2	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਮਹਿਕ	ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਨਾ-ਊਲਾ	10ਵੀਂ	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਨਿਧੀ ਸਿੰਘ	ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	+1	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਕਾਜਲ	ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ	8ਵੀਂ	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਰਣਵੀਰ ਕੌਰ	ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ	10ਵੀਂ	ਭਾਗ ਲਿਆ

ਸਤੰਰਜ U-19

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਕਲਪਨਾ ਦੇਵੀ	ਰਾਮਗੋਪਾਲ	+2	ਭਾਗ ਲਿਆ
ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ	9ਵੀਂ	ਭਾਗ ਲਿਆ

ਕ੍ਰਿਕਟ U-19

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਮਾਨਸੀ	ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਗਰ	+2	ਸਟੇਟ ਪੱਧਰ ਲਈ ਟਰਾਇਲ ਦਿੱਤੇ
ਪਾਲਕੀ ਸ਼ਰਮਾ	ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ	+1	ਸਟੇਟ ਪੱਧਰ ਲਈ ਟਰਾਇਲ ਦਿੱਤੇ
ਰੀਤੂ ਰਾਣੀ	ਗਿਯਾ ਦੀਨ	+1	ਸਟੇਟ ਪੱਧਰ ਲਈ ਟਰਾਇਲ ਦਿੱਤੇ
ਆਰਤੀ ਕੁਮਾਰੀ	ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੇਠ	+1	ਸਟੇਟ ਪੱਧਰ ਲਈ ਟਰਾਇਲ ਦਿੱਤੇ
ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ	ਦਿਲਾਵਰ ਸਿੰਘ	+1	ਸਟੇਟ ਪੱਧਰ ਲਈ ਟਰਾਇਲ ਦਿੱਤੇ
ਅੰਸ਼ਿਕਾ	ਸੁਰਿੰਦਰ	+1	ਸਟੇਟ ਪੱਧਰ ਲਈ ਟਰਾਇਲ ਦਿੱਤੇ
ਕਾਜਲ ਰਾਣੀ	ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ	+1	ਸਟੇਟ ਪੱਧਰ ਲਈ ਟਰਾਇਲ ਦਿੱਤੇ
ਪ੍ਰੀਤਿਕਾ ਵਰਮਾ	ਹਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ	+1	ਸਟੇਟ ਪੱਧਰ ਲਈ ਟਰਾਇਲ ਦਿੱਤੇ
ਬੇਬੀ ਕੌਰ	ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	10ਵੀਂ	ਸਟੇਟ ਪੱਧਰ ਲਈ ਟਰਾਇਲ ਦਿੱਤੇ
ਰੇਨੂਕਾ	ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ	+1	ਸਟੇਟ ਪੱਧਰ ਲਈ ਟਰਾਇਲ ਦਿੱਤੇ
ਮਹਿਕਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ		+2	ਸਟੇਟ ਪੱਧਰ ਲਈ ਟਰਾਇਲ ਦਿੱਤੇ

ਬਾਸਕਟਬਾਲ U-17

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ	+1ਡੀ	ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ
ਸ਼ਬਨਮ	ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ	+1ਈ	ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਬਾਸਕਟਬਾਲ U-19

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਤਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ	+2ਈ	ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਐਨਾ +1 ਆਈ ਉੱਚੀ ਛਾਲ ਵਿੱਚ
ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ

ਜੋਨ ਪੱਧਰ ਖੇਡ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆ (2023-24)

ਅਥਲੈਟਿਕਸ U-14

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਰਿਤਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ	200 ਮੀ.	8ਵੀਂ ਏ
ਪਰਮਵੀਰ ਕੌਰ	100 ਮੀ.	9ਵੀਂ ਬੀ
		ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ
		ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਅਥਲੈਟਿਕਸ U-17

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਨੂਰ ਪਰੀ	400 ਮੀ.	+1ਡੀ
ਗੁਰਵੀਰ ਕੌਰ	ਟ੍ਰਿੱਪਲ ਜੰਪ	+2ਡੀ
ਪੱਲਵੀ	5000 ਮੀ.ਵਾਕ	9ਵੀਂ
		ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ
		ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ
		ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਅਥਲੈਟਿਕਸ U-19

ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਜਮਾਤ	ਸਥਾਨ
ਐਨਾ	800 ਮੀ.	+1 ਆਈ
ਤਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	5000 ਮੀ.	+1 ਜੀ
ਐਨਾ	ਹਾਈ ਜੰਪ	+1 ਆਈ
ਜਸਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	800 ਮੀ.	10ਵੀ ਡੀ
ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	1500 ਮੀ.	+1 ਜੀ
ਦਿਲਜੀਤ ਕੌਰ	ਗੋਲਾ	+2 ਆਈ
ਬੇਬੀ ਕੌਰ	ਜੈਵਲਿਨ ਥਰੋ	10ਵੀ ਬੀ
		ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ
		ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ
		ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ
		ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ
		ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ
		ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਨਤੀਜਾ ਸੈਸ਼ਨ 2022-23

ਜਮਾਤ 6ਵੀਂ-ਏ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਗੁਰਲੀਨ ਕੌਰ	ਰਾਜੂ	558/600	93%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ	ਪਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	542/600	90.3%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ	540/600	90%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ 6ਵੀਂ-ਬੀ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਤਾਨੀਆ ਰਾਣੀ	ਲਾਲ ਚੰਦ	585/600	97.5%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਗਰੀਮਾ	ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ	577/600	96.2%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਮਨਜੋਤ ਕੌਰ	ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ	563/600	93.8%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ 6ਵੀਂ-ਸੀ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਰਿੰਪੀ	ਬਿੱਟੂ ਰਾਮ	537/600	89.5%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ	ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ	502/600	83.6%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਸ਼੍ਰੀਸ਼ਟੀ ਵਾਲੀਆ	ਮਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ	500/600	83.3%	ਤੀਸਰਾ

ਓਵਰਆਲ ਨਤੀਜਾ ਛੇਵੀਂ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਤਾਨੀਆ ਰਾਣੀ	ਲਾਲ ਚੰਦ	585/600	97.5%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਗਰੀਮਾ	ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ	577/600	96.2%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਮਨਜੋਤ ਕੌਰ	ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ	563/600	93.8%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - ਸੱਤਵੀਂ ਏ (2022-23)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਸੁਖਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	590/600	98.33%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਸਿਮਰਨ	ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ	580/600	97%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਰੀਤਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ	ਸ਼੍ਰੀ ਮਨਦੀਪ ਕੁਮਾਰ	578/600	96%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - ਸੱਤਵੀਂ ਬੀ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਸਾਕਸ਼ੀ	ਪੁਸ਼ਕਰ ਕੁਮਾਰ	589/600	98.17%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਰਕੀਬਾ ਖਾਤੂਨ	ਸ਼ੇਖ ਰਿਜਾਉਲ ਹਕ	584/600	97.33%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਲਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ	569/600	94.33%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - ਸੱਤਵੀਂ ਸੀ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਮਹਿਮਾ	ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ	547/600	91.1%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਰੱਜੀ	ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ	542/600	90.3%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਦੀਆ ਚੋਧਰੀ	ਸਤਪਾਲ ਚੋਧਰੀ	535/600	89.1%	ਤੀਸਰਾ

ਓਵਰਆਲ ਨਤੀਜਾ ਸੱਤਵੀਂ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਸੁਖਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	590/600	98.33%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਸਾਕਸ਼ੀ	ਪੁਸ਼ਕਰ ਕੁਮਾਰ	589/600	98.17%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਰਕੀਬਾ ਖਾਤੂਨ	ਸ਼ੇਖ ਰਿਜਾਉਲ ਹਕ	584/600	97.33%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - ਅੱਠਵੀਂ ਏ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਭਵਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਪਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	570/600	95%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਨਰਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	567/600	94.5%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਸਿਮਰਨ	ਪ੍ਰੀਤਮ	567/600	94.5%	ਦੂਸਰਾ
4.	ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ	565/600	94.16%	ਤੀਸਰਾ
5.	ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ	ਨਵਨੀਤ ਸੌਂਦ	565/600	94.16%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - ਅੱਠਵੀਂ ਬੀ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਯਸ਼ਿਕਾ ਡੋਗਰਾ	ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ	506/600	84.33%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਪਲਵੀ	ਅਜੇ ਕੁਮਾਰ	499/600	83.16%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਅਭੀਜੋਤ ਕੌਰ	ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	493/600	82.16%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - ਅੱਠਵੀਂ ਸੀ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਗੋਰੀ	ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	524/600	87%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਤਾਨੀਆ ਵਰਮਾ	ਰਾਕੇਸ਼ ਵਰਮਾ	505/600	84%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਅਕਸ਼ਰਾ	ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ	502/600	84%	ਤੀਸਰਾ

ਓਵਰਆਲ ਨਤੀਜਾ ਅੱਠਵੀਂ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਭਵਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਪਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	570/600	95%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਨਰਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	567/600	94.5%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਸਿਮਰਨ	ਪ੍ਰੀਤਮ	567/600	94.5%	ਦੂਸਰਾ
4.	ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ	565/600	94.16%	ਤੀਸਰਾ
5.	ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ	ਨਵਨੀਤ ਸੌਂਦ	565/600	94.16%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - ਨੌਵੀਂ ਏ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼	ਬਹਾਦਰ ਖਾਂ	641/650	98.61%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ	ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	638/650	98.15%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ	ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ	624/650	96%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - ਨੌਵੀਂ ਬੀ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਸੁਮੱਈਆ	ਮੁਹੰਮਦ ਸਲੀਮ	615/650	94.6%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	568/650	87.3%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਗੁਰਸਹਿਜਨੂਰ	ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ	552/650	84.9%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - ਨੌਵੀਂ ਸੀ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਪੁਨਪੁਨ ਰਾਣੀ	ਜਗਨ ਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦ	638/650	98.15%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ	ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	631/650	97.07%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ	ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ	623/650	95.84%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - ਨੌਵੀਂ ਡੀ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਸੁਹਾਨੀ ਦੇਵੀ	ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ	637/650	98%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਮੰਨਤ	ਸੁਰਾਜ ਮੁਹੰਮਦ	618/650	95.07%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਸਿਮਰਨਜੋਤ ਕੌਰ	ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ	597/650	91.84%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - ਨੌਵੀਂ ਈ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਜਸ਼ਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਦਾਸ	591/650	90.92%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਪ੍ਰਵੀਨ	ਸ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ	587/650	90.3%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਲਵਪ੍ਰੀਤ	ਸ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰਾਮ	585/650	90%	ਤੀਸਰਾ

ਓਵਰਆਲ ਨਤੀਜਾ ਨੌਵੀਂ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼	ਸ਼੍ਰੀ ਬਹਾਦਰ ਖਾਂ	641/650	98.61%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ	ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	638/650	98.15%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਪੁਨਪੁਨ ਰਾਣੀ	ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਨਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦ	638/650	98.15%	ਦੂਸਰਾ
4.	ਸੁਹਾਨੀ ਦੇਵੀ	ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ	637/650	98%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - ਦਸਵੀਂ ਏ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਕਵਿਤਾ	ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	618/650	95.07%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਕਾਜਲ	ਅਜੈ ਸ਼ਾਹ	615/650	94.61%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਦੀਆ	ਸੁਖਰਾਜ ਕੁਮਾਰ	614/650	94.46%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - ਦਸਵੀਂ ਬੀ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਸੁਨੀਤਾ	ਪ੍ਰੀਤਮ	568/650	87.38%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਅਕਾਸ਼ਦੀਪ ਕੌਰ	ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ	562/650	86.46%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਰਮਨਜੀਤ ਕੌਰ	ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ	544/650	83.69%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - ਦਸਵੀਂ ਸੀ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਪਰਨੀਤ ਕੌਰ	ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ	628/650	96.61%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਸਨੇਹਾ	ਵਾਸੂਦੇਵ	628/650	96.61%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਸ਼ਰੂਤੀ	ਮਹੇਸ਼ ਜਿੰਦਲ	619/650	95.23%	ਤੀਸਰਾ
4.	ਪਾਲਕੀ ਸ਼ਰਮਾ	ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ	605/650	93.07%	ਚੌਥਾ

ਜਮਾਤ - ਦਸਵੀਂ ਡੀ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਕਿਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	593/650	91.23%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਨਿਸ਼ਾ	ਰਾਜੂ	575/650	88.46%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਹੁਸਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਛਿੰਦਾ ਸਿੰਘ	572/650	88%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - ਦਸਵੀਂ ਈ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਸੋਨਾਲੀ ਕੁਮਾਰੀ	ਮੋਗਲ ਸ਼ਾਹ	595/650	91.54%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਆਰਤੀ ਕੁਮਾਰੀ	ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੇਠ	581/650	89.38%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਪਵਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ	579/650	89.07%	ਤੀਸਰਾ

ਓਵਰਆਲ ਨਤੀਜਾ ਦਸਵੀਂ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਪਰਨੀਤ ਕੌਰ	ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ	628/650	96.61%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਸਨੇਹਾ	ਵਾਸੂਦੇਵ	628/650	96.61%	ਪਹਿਲਾ
3.	ਸ਼ਰੂਤੀ	ਮਹੇਸ਼ ਜਿੰਦਲ	619/650	95.23%	ਦੂਸਰਾ
4.	ਕਵਿਤਾ	ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	618/650	95.07%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - +1 ਏ (ਮੈਡੀਕਲ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	431	86%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ	ਰਾਜ ਸਿੰਘ	419	84%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਸਾਨੀਆ ਖਾਨ	ਨਵਾਬ ਖਾਨ	417	83%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - +1 ਕੇ (ਨਾਨ-ਮੈਡੀਕਲ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਹਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ	462	92.4%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਜੋਬਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਜਗਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	462	92.4%	ਪਹਿਲਾ
3.	ਪਰਨੀਤ ਕੌਰ	ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ	452	90.4%	ਦੂਸਰਾ
4.	ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ	447	89.4%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ +1ਬੀ 1 (ਕਾਮਰਸ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ	480	96%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਕੌਮਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	479	95.8%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਲਵਨਿਆ ਗਰਗ	ਸੰਜੇ ਗਰਗ	478	95.6%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - +1ਬੀ 2 (ਕਾਮਰਸ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਜਸਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ	467	93.4%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਕਾਜਲ ਰਾਣੀ	ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ	466	93.2%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ	ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ	456	93.2%	ਦੂਸਰਾ
4.	ਸੁਖਮਨੀਤ ਕੌਰ	ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ	446	93.2%	ਦੂਸਰਾ
5.	ਮਨਜੋਤ ਕੌਰ	ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ	437	87.4%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ +1 ਸੀ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਲਛਮੀ ਦੇਵੀ	ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ	491	98%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਰਵੀਨਾ	ਯਾਮੀਨ	478	95.6%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਜਸਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	465	93%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - +1ਡੀ (ਆਰਟਸ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ	ਸਤਪਾਲ ਕੁਮਾਰੀ	486	97.2%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ	ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	464	92.8%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਸ਼ਬਾਨਾ ਬੇਗਮ	ਨਜ਼ੀਰ ਮਹੁੰਮਦ	464	92.8%	ਦੂਸਰਾ
4.	ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ	ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	447	89.4%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ +1 ਈ (ਆਰਟਸ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਗੁਰਸੁਖਮਨਜੋਤ ਕੌਰ	ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ	484	96.8%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ	ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ	483	96.6%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਨਵਜੀਤ ਕੌਰ	ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ	473	94.6%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ +1 ਐਫ (ਆਰਟਸ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਰਿਪਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ	483	96.6%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਅਰਚਨਾ ਰਾਣੀ	ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ	436	87.2%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਕੋਮਲ	ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ	409	81.8%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - +1 ਜੀ (ਆਰਟਸ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਕਲਪਨਾ ਦੇਵੀ	ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ	482	96.4%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਹਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ	456	91.2%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਗੁਣੀਕਾ ਸਿੰਗਲਾ	ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ	430	86%	ਤੀਸਰਾ
4.	ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ	ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ	430	86%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - +1 ਐਚ (ਆਰਟਸ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਗਗਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ	448	90%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ	435	87%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਮੁਖਜੀਤ ਕੌਰ	ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	435	87%	ਦੂਸਰਾ
4.	ਗਗਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	422	84.4%	ਤੀਸਰਾ
5.	ਮਹਿਕਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ	422	84.4%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ +1 ਆਈ (ਆਰਟਸ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ	430	86%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ	420	84%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਰੇਨੂੰ	ਬਲਵਿੰਦਰ ਖਾਨ	418	83.6%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - +1 ਜੋ (ਆਰਟਸ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਐਸ਼ਦੀਪ ਕੌਰ	ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	439	87.8%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ	439	87.8%	ਪਹਿਲਾ
3.	ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ	ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ	436	87.2%	ਦੂਸਰਾ
4.	ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ	ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ	429	85.8%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - +1 ਆਰਟਸ ਗਰੁਪ (ਓਵਰਆਲ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ	ਸਤਪਾਲ ਕੁਮਾਰ	486	97.2%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਗੁਰਸੁਖਮਨਜੋਤ ਕੌਰ	ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ	484	96.8%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ	ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ	483	96.6%	ਤੀਸਰਾ
4.	ਰਿਪਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ	483	96.6%	ਤੀਸਰਾ

ਓਵਰਆਲ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਆਲ ਸਟ੍ਰੀਮ 10+1

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਲਛਮੀ ਦੇਵੀ	ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ	491	98%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ	ਸਤਪਾਲ ਕੁਮਾਰ	486	97.2%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਗੁਰਸੁਖਮਨਜੋਤ ਕੌਰ	ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ	484	96.8%	ਤੀਸਰਾ

ਜਮਾਤ - +2 ਆਰਟਸ ਗਰੁਪ (ਓਵਰਆਲ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਜੱਸੀ	ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ	468	93.6%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਪ੍ਰਿੰਸੀ	ਹਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ	462	92.4%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਸਾਨੀਆ	ਸ਼ਮਸ਼ਾਦ	462	92.4%	ਦੂਸਰਾ
4.	ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ	ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ	461	92.2%	ਤੀਸਰਾ

+2 ਏ (ਕਮਰਸ ਗਰੁੱਪ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਨੇਹਾ	ਮੋਹਨ ਕੁਮਾਰ	476	95.2%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ	ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ	467	93.4%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਰਜਨੀ ਬਿਸਟ	ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਬਿਸਟ	464	92.8%	ਤੀਸਰਾ
4.	ਕਮਲ ਮਹਿਰਾ	ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ	464	92.8%	ਤੀਸਰਾ

+2 ਬੀ (ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਗਰੁੱਪ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਟਵਿੰਕਲ ਰਾਣੀ	477	95.4%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ	444	88.8%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਕੋਮਲ	430	86%	ਤੀਸਰਾ

+2 ਸੀ (ਸਾਇੰਸ ਗਰੁੱਪ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਕੀਰਤੀ ਵਰਮਾ	ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ	477	95.4%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਦਕਸ਼ਿਤਾ	ਜੀਤੋਂਦਰ ਕੁਮਾਰ	476	95.2%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਕਨਿਕਾ	ਧਰਮਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ	474	94.8%	ਤੀਸਰਾ
4.	ਸੁਖਮਨ	ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ	474	94.8%	ਤੀਸਰਾ

+2 ਡੀ (ਆਰਟਸ ਗਰੁੱਪ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਖੁਸ਼ੀ	ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ	450	90%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਅੰਜਲੀ ਦੇਵੀ ਸ਼ਾਹ	ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ ਸ਼ਾਹ	439	87.8%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ	ਕਰਮ ਸਿੰਘ	429	85.8%	ਤੀਸਰਾ

+2 ਈ (ਆਰਟਸ ਗਰੁੱਪ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਅੰਜਲੀ	ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ	433	86.6%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਲਵਦੀਪ ਕੌਰ	ਮੋਤੀ ਲਾਲ	420	84%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਜੋਤੀ	ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼	417	83.4%	ਤੀਸਰਾ

+2 ਐਫ (ਆਰਟਸ ਗਰੁੱਪ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ	ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ	461	92.2%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ	ਜੈਪਾਲ	455	91%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਹੁਰਨਦੀਪ ਕੌਰ	ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ	453	90.6%	ਤੀਸਰਾ

+2 ਜੀ (ਆਰਟਸ ਗਰੁੱਪ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਮਿਲਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ	457	91.4%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਤਾਨੀਆ ਬੱਤਾ	ਭੀਮ ਸੈਨ ਬੱਤਾ	447	89.4%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ	ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ	438	87.6%	ਤੀਸਰਾ

+2 ਐਚ (ਆਰਟਸ ਗਰੁੱਪ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਸਿਮਰਨ	ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ	456	91.2%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਧਰੁਵੀ	ਅਮਿਤ ਚੌਜੜ	455	91%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਹਰਸ਼ਦੀਪ ਕੌਰ	ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ	449	89.8%	ਤੀਸਰਾ

+2 ਆਈ (ਆਰਟਸ ਗਰੁੱਪ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਰਾਜਦੀਪ ਕੌਰ	ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ	455	91%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਬਬੀਤਾ	ਲਵਵਿੰਦਰ ਪਾਲ	430	86%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਖੁਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	ਲਖਦੀਪ ਸਿੰਘ	414	82.8%	ਤੀਸਰਾ

+2 ਜੇ (ਆਰਟਸ ਗਰੁੱਪ)

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਜੱਸੀ	ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ	468	93.6%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਪ੍ਰਿੰਸੀ	ਹਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ	462	92.4%	ਦੂਸਰਾ
3.	ਸਾਨੀਆ	ਸ਼ਮਸ਼ਾਦ	462	92.4%	ਦੂਸਰਾ
4.	ਸਿਮਰਨਜੀਤ	ਰਜਿੰਦਰ	459	91.8%	ਤੀਸਰਾ

ਓਵਰਆਲ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ 10+2

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ	ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਸਥਾਨ
1.	ਕੀਰਤੀ ਵਰਮਾ	ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ	477	95.4%	ਪਹਿਲਾ
2.	ਟਵਿੰਕਲ ਰਾਣੀ		477	95.4%	ਪਹਿਲਾ
3.	ਨੇਹਾ	ਮੋਹਨ ਕੁਮਾਰ	476	95.2%	ਦੂਸਰਾ
4.	ਦਕਸ਼ਿਤਾ	ਜੀਤੋਂਦਰ ਕੁਮਾਰ	476	95.2%	ਦੂਸਰਾ
5.	ਕਨਿਕਾ	ਧਰਮਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ	474	94.8%	ਤੀਸਰਾ
6.	ਸੁਖਮਨ	ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ	474	94.8%	ਤੀਸਰਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ

ਸੰਪਾਦਕ
ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਖਾਂਗ'
(ਰਾਜ ਪੁਰਸਕ੍ਰਿਤ)
ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਪਾਦਕ
ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ
11ਵੀਂ ਜੀ

ਆਓ ਸੱਜਰੇ ਸੁੱਚੇ ਅਹਿਸਾਸਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ।
ਬਾਲ ਮਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਮਲ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ।
ਮਨ ਪੰਛੀ ਭਰੇ ਚੁੰਗੀਆਂ ਰੂਹ ਦੇ ਅੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ,
ਐਸੀ 'ਸੋਚ ਉਡਾਰੀ' ਅਤੇ ਅਕਾਸਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ।

'ਸੋਚ ਉਡਾਰੀ' ਰਸਾਲਾ ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਲਖਾਇਕ ਹੈ। ਇਹ ਸਕੂਲ ਦਾ ਉਹ ਅਹਿਮ ਮੰਚ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਲ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਤੇ ਪ੍ਰਿਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਅਗਲੇ ਮੁਕਾਮਾਂ ਲਈ ਤਾਂਘਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੰਚ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੇ ਖਿਆਲ ਤੇ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਬਾਣਾ ਪਾ ਕੇ ਸਾਹਿਤਕ ਭੁਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਹਿਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ-ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਜੀਵਨ ਦੇ ਉੱਚੇ ਆਸ਼ੇ ਵੱਲ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਸਾਹਿਤ ਵੱਲ ਸੇਧਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਉਘਾੜਨ ਲਈ ਇਸ ਰਸਾਲੇ ਦਾ ਅਹਿਮ ਮਹੱਤਵ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ, ਮਾਣ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰੋਮਿਲ ਮਹਿਤਾ ਜੀ ਦਾ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਉੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਸੋਚ ਸਦਕਾ ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਬੂਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਖਾਂਗ'
ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਖਾਂਗ'

'ਸੋਚ ਉਡਾਰੀ'

21

ਅੰਕ 2023-24

ਰੁੱਖ ਲਗਾਓ ਵਾਤਾਵਰਨ ਬਚਾਓ

ਨਾ ਵੱਢੇ ਇਹਨਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ।
 ਫੇਰ ਨਾ ਰੋਇਓ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ।
 ਮੈਂ ਕੁਦਰਤ ਲੋਕੇ ਦਿੰਦੀ ਹੋਕਾ,
 ਅਜੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਮੌਕਾ ।
 ਪੈਸੇ ਲਈ ਕੀ ਕੀ ਹੀਲੇ ਕੀਤੇ,
 ਰੁੱਖੀਂ ਹਵਾ ਪਾਣੀ ਜਹਿਰੀਲੇ ਕੀਤੇ ।
 ਮਾਰ ਕੁਹਾੜੀ ਆਪਣੇ ਪੈਰੀਂ
 ਹੁਣ ਕਿਉਂ ਰੋਵੋਂ ਤੂੰ ਹਰਜੀਤੇ ।
 ਮੈਂ ਕੁਦਰਤ ਲੋਕੇ

ਜੇ ਸੀ ਸਾਡੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਧਰਤੀ ।
 ਪਾ ਪਾ ਕੈਮੀਕਲ ਅੱਜ ਬੰਜਰ ਕਰਤੀ ।
 ਜੇ ਰਿਹਾ ਸਭ ਐਵੀਂ ਚੱਲਦਾ,
 ਫੇਰ ਨਾ ਰਹਿਣੀ ਬੰਦਿਆ ਤੇਰੀ ਹਸਤੀ ।
 ਮੈਂ ਕੁਦਰਤ ਲੋਕੇ.....

ਲੱਕੜਾਂ ਬਿਨ ਤੇਰਾ ਸਰਨਾ ਨਹੀਂ ।
 ਇਹਨਾਂ ਬਿਨ ਤਾਂ ਤੂੰ ਜਲਣਾ ਨਹੀਂ ।
 ਇਸੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਜਾ,
 ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਾਰਾ ਦੇ ਰੁੱਖ ਤਾਂ ਲਗਾਜਾ ।
 ਮੈਂ ਕੁਦਰਤ ਲੋਕੇ

ਆਓ ਰਲ ਕੇ ਅੱਜ ਸਹੁੰ ਏਹ ਖਾਈਏ ।
 ਵੱਧੋਂ ਵੱਧ ਆਪਾਂ ਰੁੱਖ ਲਗਾਈਏ ।
 "ਪਵਣੂ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ"
 ਚੱਲ ਹਰਜੀਤੇ ਆਪਾਂ ਇਹ ਬਚਾਈਏ ।
 ਮੈਂ ਕੁਦਰਤ ਲੋਕੇ ਦਿੰਦੀ ਹੋਕਾ
 ਅਜੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਮੌਕਾ ।

ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ
 ਪੰਜਾਬੀ ਲੈਕਚਰਾਰ

ਰੰਗਲੇ ਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ

ਮੇਰੇ ਰੰਗਲੇ ਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ,
 ਇਹ ਚੱਲੀ ਕੇਹੀ ਹਵਾ ।
 ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਧਰਤ 'ਤੇ
 ਛੇਵਾਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵਗੇ ਦਰਿਆ ।
 ਪੈਸੇ ਵਾਲੀ ਹਵਸ ਵਿੱਚ,
 ਭਾਈ ਰਿਹਾ ਭਾਈ ਨੂੰ ਖਾ ।
 ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਮਹਿਲ ਉੱਗ ਗਏ,
 ਕੁਦਰਤ ਕਰੀ ਤਬਾਹ ।
 ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਬੁਰੀ ਬਿਮਾਰੀ,
 ਕੇਹਾ ਘੇਰਾ ਬੈਠੀ ਪਾ ।
 ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਏ ਸਾਰੇ,
 ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ।
 ਦਿਖਾਵੇ ਦੇ ਵੱਸ ਪੈ ਗਏ ਲੋਕੀ,
 ਦੀਨ-ਇਮਾਨ ਸਭ ਦਿੱਤਾ ਭੁਲਾ ।
 ਨੌਜਵਾਨਾ! ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਡੋਰ ਦੇਸ ਦੀ,
 ਤੁਣਕਾ ਮਿਹਨਤ ਵਾਲਾ ਲਾ ।

ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ
 (ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਮਿਸਟ੍ਰੈੱਸ)

ਨਕਲ

ਨਕਲ ਮਾਰ ਕੇ ਪਾਸ ਜੋ ਹੁੰਦੇ,
 ਜੀਵਨ ਭਰ ਪਛਤਾਉਂਦੇ ।
 ਪੜ੍ਹਨਾ-ਲਿਖਣਾ ਕੁੱਝ ਨਾ ਆਵੇ,
 ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਲਾਹਨਤਾਂ ਪਾਉਂਦੇ ।
 ਨੌਕਰੀ, ਵਪਾਰ, ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪਿੱਛੇ,
 ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਚਕਨਾਚੂਰ ।
 ਨਕਲ ਤੋਂ ਰਹੋ ਮਿੱਤਰੇ ਦੂਰ,
 ਤੁਸੀਂ ਨਕਲ ਤੋਂ ਰਹੋ ਦੂਰ ।
 ਹੁਣ ਵੇਲਾ ਈ ਮਿਹਨਤਾਂ ਦਾ,
 ਲਿਖ-ਪੜ੍ਹ ਲੈ ਰੱਜ ਕੇ ।
 ਕਦੇ ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ।
 ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੂਗੀ ਭੱਜ ਕੇ ।
 ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇਗਾ ਫੇਰ ਸਰੂਰ ।
 ਨਕਲ ਤੋਂ ਰਹੋ ਮਿੱਤਰੇ ਦੂਰ ।
 ਨਕਲ ਤੋਂ ਰਹੋ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ।

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ
 9ਵੀਂ ਬੀ

ਇਹ ਕੇਹੀ ਵੱਗੀ 'ਵਾ

ਇਹ ਕੇਹੀ ਵੱਗੀ 'ਵਾ ਨੀ ਮਾਂ, ਕੁਝ ਤੇ ਬੋਲ ਸੁਣਾ ਨੀ ਮਾਂ।
ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਕੁਝ ਸੁੱਝਦਾ ਹੈ 'ਨੀ, ਤੂੰਹੀਓ' ਕੁਝ ਸਮਝਾ ਨੀ ਮਾਂ।
ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਬਾਗ਼ ਗਏ ਕਿਉਂ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਿੱਧੇ?
ਟੱਪੇ-ਮਾਈਏ, ਸੁਹਾਗ-ਘੋੜੀਆਂ, ਕਿੱਥੇ ਭੰਗੜੇ-ਗਿੱਧੇ?
ਵਾਰਸ-ਬੁੱਲਿਆਂ ਦੇ ਦੇਸੋਂ ਕੋਈ ਲੈ ਗਿਆ ਚਾਅ ਚੁਰਾ ਨੀ ਮਾਂ। ਇਹ ਕੇਹੀ ਵੱਗੀ 'ਵਾ.....
ਕਿੱਥੇ ਗਏ ਉਹ, ਗਾਰੇ ਨਾਲ ਸਿੰਗਾਰੇ ਚੁਲ੍ਹੇ-ਹਾਰੇ
ਜਿੱਥੇ 'ਕੱਠੇ ਬਹਿ ਕੇ ਆਪਾਂ ਖਾਂਦੇ ਸੀ ਰਲ ਸਾਰੇ।
ਚਾਟੀ, ਚਰਖੇ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ, ਲੈ ਗਿਆ ਕੌਣ ਉਠਾ ਨੀ ਮਾਂ? ਇਹ ਕੇਹੀ ਵੱਗੀ 'ਵਾ.....
ਪਲੀਤ ਹੋ ਗਏ ਪਾਣੀ ਪੰਜੇ, ਜਿੱਥੇ ਸੈਂ ਤੂੰ ਜਾਈ।
ਪੁੱਤਰ ਨਾ ਰਲ ਬਹਿੰਦੇ ਤੇਰੇ, ਜੋ ਸੀ ਭਾਈ-ਭਾਈ।
ਧਰਮ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਸਾਨੂੰ, ਪਾਇਆ ਕਿਹੜੇ ਰਾਹ ਨੀ ਮਾਂ? ਇਹ ਕੇਹੀ ਵੱਗੀ 'ਵਾ.....
ਸਾਹ ਲੈਣ ਨੂੰ ਹਵਾ ਰਹੀ, ਨਾ ਰਿਹਾ ਪੀਣ ਨੂੰ ਪਾਣੀ।
ਹਰਾ-ਭਰਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਚੁਗਿਰਦਾ, ਬਣ ਗਿਆ ਬੱਸ ਕਹਾਣੀ।
ਓਸੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜ ਰਹੇ ਜੋ ਦਿੰਦੀ ਅੰਨ ਉਗਾ ਨੀ ਮਾਂ। ਇਹ ਕੇਹੀ ਵੱਗੀ 'ਵਾ.....
ਖਾਣੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰ ਪਰੋਸੀ, ਕਿਸ ਨੇ ਚੱਲੀ ਚਾਲ?
ਮੁਗਧਰ ਚੁੱਕਣੇ ਕਿੱਥੋਂ ਲੱਭੀਏ, ਓਹ ਮਾਈ ਦੇ ਲਾਲ?
ਆਖਣ ਨੂੰ ਉੱਵ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨਾ ਰਹੇ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਖਾ ਨੀ ਮਾਂ। ਇਹ ਕੇਹੀ ਵੱਗੀ 'ਵਾ.....
ਪੁਰਬਾਂ ਉੱਤੇ ਫੂਕ ਪਟਾਕੇ, ਨਾਸੀਂ ਧੂੰਆਂ ਕੀਤਾ।
ਉੱਚਿਓ-ਉੱਚੇ ਲਾ ਸਪੀਕਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਲਹੂ ਪੀਤਾ।
ਪੱਕਾ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਧਰਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਲਿਆ ਲਸੰਸ ਬਣਾ ਨੀ ਮਾਂ। ਇਹ ਕੇਹੀ ਵੱਗੀ 'ਵਾ.....
ਸਿੱਖਿਆ ਸਿਹਤ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤੀ ਏ ਸਾਡੀਆਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰਾਂ
ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਜੇ ਮਿਲੇ ਵੋਟ ਨਾ, ਲੈਂਦੇ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਾਂ।
ਉਲਟੀ ਵਾੜ ਖੇਤ ਨੂੰ ਖਾਵੇ, ਬੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਨੀ ਮਾਂ। ਇਹ ਕੇਹੀ ਵੱਗੀ 'ਵਾ.....
ਨਸ਼ਾਬੰਦੀ ਦਾ ਦੇ ਕੇ ਹੋਕਾ, ਨਸ਼ੇ ਵੰਡ ਕੇ ਲੈਂਦੇ ਵੋਟਾਂ।
ਉੱਤੋਂ-ਉੱਤੋਂ ਮਲੁਮਾਂ ਲਾਉਂਦੇ, ਅੰਦਰੋਂ ਮਾਰਨ ਗੁੱਝੀਆਂ ਚੋਟਾਂ।
ਭੋਲੀ ਜਨਤਾ ਘਾਗ ਸ਼ਿਕਾਰੀ, ਫਾਹ ਲੈਂਦੇ ਜਾਲ ਵਿਛਾ ਨੀ ਮਾਂ।
ਇਹ ਕੇਹੀ ਵੱਗੀ 'ਵਾ ਨੀ ਮਾਂ, ਕੁਝ ਤੇ ਬੋਲ ਸੁਣਾ ਨੀ ਮਾਂ।
ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਕੁਝ ਸੁੱਝਦਾ ਹੈ 'ਨੀ, ਤੂੰਹੀਓ' ਕੁਝ ਸਮਝਾ ਨੀ ਮਾਂ

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਖਾਗ'

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ

ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧ

ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧ ਉਸ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਜਾਂ ਮੋਬਾਇਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ। ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਕਾਰਨ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਆਈ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮੋਬਾਇਲ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਰਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਸ਼ਲੀਲ ਤੇ ਭੜਕਾਊ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਭੇਜਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ/ਖਰਾਬ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਈ-ਮੇਲ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਹਾਈਜੈਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧੀ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਮਾਸੂਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਠੱਗਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੋਬਾਇਲ ਅਤੇ ਈਮੇਲ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਭਟਕਾਉਣ ਜਾਂ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਨੇਹੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਟਰੀ ਨਿਕਲੀ ਹੈ। ਜਿਸਦੀ ਰਕਮ ਤੁਹਾਡੇ ਬੈਂਕ-ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਂ, ਜਨਮ-ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਦੇ ਨੰਬਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਏ.ਟੀ.ਐਮ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਸੋਸ਼ਲ ਨੈਟਵਰਕ ਦੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਈਬਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਾਈਬਰ ਥਾਣਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੇਖਣ/ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਕਿਵੇਂ ਜਾਵੇ? ਇਸ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਆਪਣਾ ਗੁਪਤ ਪਾਸਵਰਡ ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਬਦਲ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਨੈਟਵਰਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ

ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਲਟੀ

ਚੁਟਕਲੇ

❁ ਦੁਸਹਿਰਾ ਦੇਖ ਕੇ ਆ ਰਹੀ ਮਾਈ ਨੇ ਜਲੇਬੀਆਂ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਇੱਕ ਕਿੱਲੇ ਜਲੇਬੀਆਂ ਪਾ ਦੇ।” ਉਹਨੇ ਜਲੇਬੀਆਂ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਮਾਈ ਤੁਰਨ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਦੁਕਾਨ ਵਾਲਾ ਕਹਿੰਦਾ, “ਪੈਸੇ ਕੌਣ ਦੇਉਗਾ?”

ਮਾਈ ਕਹਿੰਦੀ, “ਰਾਵਣ ਦੇ ਭੋਗ ਤੇ ਆਏ ਹਾਂ, ਭਾਈ ਪੈਸੇ ਕਾਹਦੇ?”

❁ ਅਧਿਆਪਕ: 1 ਤੋਂ 10 ਤੱਕ ਗਿਣਤੀ ਸੁਣਾ।

ਬੱਚਾ: 1,2,3,4,5,6,8,9,10

ਅਧਿਆਪਕ: ਉਏ 7 ਕਿੱਥੇ ਗਿਆ?

ਬੱਚਾ: ਜੀ ਉਹ ਤਾਂ ਮਰ ਗਿਆ।

ਅਧਿਆਪਕ : ਮਰ ਗਿਆ, ਮਤਲਬ?

ਬੱਚਾ: ਜੀ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ, ਖਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ 7 ਦੀ ਮੌਤ

ਖੁਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ

“ਜਾਦੂ ਦੀ ਖੇਡ”

ਮੈਂ ਹਾਂ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ,
ਜਾਦੂ ਦੀ ਖੇਡ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।
ਬਾਲ ਮਨਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ,
ਚੰਨ ਤਾਰਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।
ਖੇਡ-ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਜਾਦੂ ਨੂੰ,
ਮੈਂ ਰੌਚਕ ਬਹੁਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।
ਅੰਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉੱਡਣ ਲਈ,
ਸੋਚਾਂ ਦੇ ਖੰਡ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।
ਜਾਦੂ ਹੈ ਇਹ ਸੱਤ ਰੰਗਾਂ ਦਾ,
ਰੰਗੋਲੀ ਹਰ ਨਵੇਂ ਰੰਗਾਂ ਦੀ,
ਮੈਂ ਚੰਨ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਸ਼ਮਾਂ ਨੂੰ,
ਬਾਲ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚਮਕਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।
ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਹਰ ਇੱਕ ਉਲਝਣ ਨੂੰ,
ਮੈਂ ਸੌਖਿਆਂ ਹੀ ਸੁਲਝਾਉਂਦਾ ਹਾਂ,
ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ,
ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਕਰ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।
ਇਹ ਜਾਦੂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ,
ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਚਮਤਕਾਰ ਕੋਈ,
ਮੈਂ ਸਦਾ ਦੀਪ ਦੇ ਚਾਨਣ ਨਾਲ,
ਹਨੇਰੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।

ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਰਾਏ

(ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਮਾਸਟਰ)

ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ

ਆਓ ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ !
ਖੇਡੋ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ
ਭੱਜੋ-ਨੱਠੋ ਮਾਰੋ ਡੰਡ ਬੈਠਕਾਂ
ਤੇ ਬਣੋ ਖੂਬ ਬਲਵਾਨ,
ਰੁਸਤਮ-ਏ-ਹਿੰਦ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ,
ਵਾਂਗ ਬਣੋ ਤਕੜੇ ਭਲਵਾਨ।
ਆਓ ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ !
ਖੇਡੋ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ।
ਜੋ ਕਰਨ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ,
ਰਹੇ ਸਦਾ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਮੁਸਕਾਨ,
ਨਾ ਲੱਗੇ ਰੋਗ, ਨਾ ਹੋਵੇ ਥਕਾਨ,
ਨਿੱਤ ਕਰੋ ਕਸਰਤ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ।
ਆਓ ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ !
ਖੇਡੋ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ।
ਹਾਕੀ, ਵਾਲੀਵਾਲ, ਕਬੱਡੀ ਖੇਡ ਕੇ,
ਕਰੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਸਨਮਾਨ।
ਵਿੱਚ ਓਲੰਪਿਕ ਸੁੱਟ ਕੇ ਨੇਜਾ,
ਵਾਂਗ ਨੀਰਜ ਚੋਪੜਾ ਕਰੋ,
ਭਾਰਤ ਦੇਸ ਦੀ ਉੱਚੀ ਸ਼ਾਨ।
ਆਓ ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ !
ਖੇਡੋ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ।
ਵਿੱਚ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਖੇਡ ਕੇ,
ਬਣੋ ਕੋਈ ਫੌਜੀ ਤੇ ਪੁਲਸ ਜਵਾਨ,
ਕਰੋ 'ਦਦਹੇੜੇ' ਵਾਲਾ ਬਿਨ ਮੁਸ਼ੱਕਤ,
ਨਾ ਮਿਲੇ ਉੱਚਾ ਕੋਈ ਮੁਕਾਮ।

ਪਿਤਾ

ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ

ਪੀ.ਟੀ. ਆਈ. ਅਧਿਆਪਕ

ਮਾਂ ਘਰ ਦਾ ਮਾਣ ਤਾਂ ਪਿਤਾ ਘਰ ਦਾ ਵਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਚਿੰਤਾ-ਧਾਰਾ ਤਾਂ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਸੰਜਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਦਾ ਭੋਜਨ ਮਾਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਤਿਣਕਾ-ਤਿਣਕਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਜੁਗਾੜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਭੁੱਲ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਚੋਟ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਏ ਮਾਂ ਪਰ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਫਰ ਵਿੱਚ ਆਈ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਨੂੰ ਸਰ ਕਰਦਿਆਂ ਬਾਪ-ਰੇ ਹੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਔਖਿਆਈਆਂ ਲਈ ਮਾਂ ਹੈ ਪਰ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਆ ਪਏ ਤਾਂ ਪਿਤਾ ਹੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਓਟ ਆਸਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਏ ਹੇਠ ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸੁੱਖ ਅਰਾਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਪੰਜਾਬੀ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਵੀ ਕਿੰਨਾਂ ਅਣਭੋਲ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹੇ ਬੇਫਿਕਰ। ਕਦੇ ਪੂਰੀ ਜਾਨ ਮਾਰਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ, ਕਦੇ ਕਦੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ — ਕੋਈ ਨਾ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ। ਘਰ ਤੋਂ ਸਕੂਲ, ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਘਰ। ਪੀਰੀਅਡ 1 ਤੋਂ 8 ਤੱਕ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦੇ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਜਾਣਾ। ਸਾਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਹੁਸ਼ਿਆਰ, ਮੱਧਵਰਗੀ, ਕਮਜ਼ੋਰ। ਸਭ ਦੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝ, ਬੇਪਰਵਾਹ ਪੰਛੀਆਂ ਵਾਂਗ ਚਹਿਕਣਾ। ਘਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਨਸੀਹਤ, ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਲੈਕਚਰ, ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਪਲ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦ ਸਕੂਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਗਾਤਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਕਦੇ ਕਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ। ਅਖੀਰ ਵਿਦਾਇਗੀ ਦਾ ਦਿਨ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰਦੇ ਵੇਖੋ, ਕੁਝ ਰੋਂਦੇ ਵੇਖੋ। ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆਈ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇੱਥੋਂ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਦਰੱਖਤਾਂ ਤੋਂ ਖੜ-ਖੜ ਕਰਦੇ ਡਿੱਗਦੇ ਸੁੱਕੇ ਪੱਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ।

ਮਧੂ ਬਾਲਾ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਪੰਜਾਬੀ

ਅਧਿਆਪਕ

ਦਿੰਦਾ ਸਾਨੂੰ ਗਿਆਨ ਅਧਿਆਪਕ,
ਹੁੰਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਅਧਿਆਪਕ।
ਹੁੰਦਾ ਅਧਿਆਪਕ ਚਾਨਣ ਜਿਹਾ,
ਜੋ ਹਨ੍ਹੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਜਾਂਦਾ।
ਜੀਵਨ ਦੀ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਅਧਿਆਪਕ
ਕਦੇ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਹੋਣ,
ਤਾਂ ਦੇਸਤ ਬਣਕੇ ਹਸਾਉਂਦਾ ਅਧਿਆਪਕ।
ਜੇ ਹੱਥ ਛੱਡੋ ਦੁਨੀਆ,
ਤਾਂ ਹੱਥ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਅਧਿਆਪਕ।
ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਗਿਆਨ ਉਸਾਰੂ,
ਚੰਗਾ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਅਧਿਆਪਕ।
ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੁੰਦਾ,
ਲੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਅਧਿਆਪਕ।
ਬੱਚੇ ਫੁੱਲ ਸਕੂਲ ਫੁੱਲਵਾੜੀ ਦੇ,
ਦੇ ਕੇ ਗਿਆਨ, ਸਿੰਜਦਾ ਅਤੇ ਖਿੜਾਉਂਦਾ ਅਧਿਆਪਕ।
ਰਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਨਣ ਬਣਕੇ,
ਦਿਸ਼ਾ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਅਧਿਆਪਕ।
ਹੱਥ ਫੜ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ,
ਮਿਹਨਤਾਂ ਦੀ ਪੌੜੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਅਧਿਆਪਕ।
ਇੱਕ ਦੇਸ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ,
ਨਾਗਰਿਕ ਚੰਗੇ ਬਣਾਉਂਦਾ ਅਧਿਆਪਕ।
ਕਿਤੇ ਨਾ ਹੋਵੇ ਨਫਰਤ,
ਹਰ ਥਾਂ ਹੋਵੇ ਪਿਆਰ,
ਬੱਸ ਇਹੀ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਅਧਿਆਪਕ।

ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ
11th (G)

ਮਾਂ ਬੋਲੀ

ਆਓ, ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਈਏ,
ਇਸਨੂੰ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਈਏ।
ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਹੁੰਦੀ ਗੁੜ ਤੋਂ ਮਿੱਠੀ,
ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਇਹਦੀ ਗੁੜਤੀ ਦਿੱਤੀ।
ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਮਾਂ ਦੇ ਵਰਗਾ ਪਿਆਰ ਜਤਾਈਏ,
ਬਾਪੂ ਵਾਂਗੂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਦਵਾਈਏ।
ਕੌਮ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ, ਮਾਂ ਬੋਲੀ।
ਸੱਚੀਆਂ ਅਣਖਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਮਾਂ ਬੋਲੀ।
ਵਿਰਸੇ 'ਚ ਮਿਲਿਆ ਪਿਆਰ ਹੈ, ਮਾਂ ਬੋਲੀ।
ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ, ਮਾਂ ਬੋਲੀ।
ਰੀਤ ਸੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਹੈ, ਮਾਂ ਬੋਲੀ।
ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਦੁਆ ਹੈ, ਮਾਂ ਬੋਲੀ।
ਜਾਪੇ ਖੁਦਾ ਹੈ, ਮਾਂ ਬੋਲੀ।
ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਵਰਗੀ,
ਠੰਢੀ ਬੋਹੜ ਦੀ ਛਾਂ ਵਰਗੀ।
ਆਓ, ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਈਏ,
ਇਸਨੂੰ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਨਾ ਸ਼ਰਮਾਈਏ।

ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ
11ਵੀਂ ਜੀ

ਸਮਾਂ

ਇੱਕ ਖਿਆਲ ਆਇਆ ਸਮੇਂ ਨੂੰ,
 ਕਿ ਦੇਖਾਂ ਇਸ ਜੱਗ ਨੂੰ।
 ਤਾਂ ਦੇਖਕੇ ਸਮਾਂ ਹੈਰਾਨ ਸੀ,
 ਨਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਉਸਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਸੀ,
 ਕੋਈ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸਮੇਂ ਨੂੰ,
 ਕੋਈ ਖਰਾਬ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸਮੇਂ ਨੂੰ,
 ਸਮਾਂ ਤੁਰਦਾ ਗਿਆ ਅੱਗੇ ਵੱਲ ਨੂੰ,
 ਸਮੇਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, ਚੱਲੀਏ ਸਕੂਲ ਵੱਲ ਨੂੰ,
 ਪਰੇ ਸੁੱਟ ਕੇ ਬੱਚੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ।
 ਸਮਾਂ ਹੱਸ ਕੇ ਤੁਰ ਚੱਲਿਆ ਅੱਗੇ ਨੂੰ।
 ਹੱਸ ਕੇ ਲੰਘਾ ਰਹੇ ਸੀ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਨੂੰ।
 ਸਮਾਂ ਲੰਘੇ ਤੋਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰਦੇ ਪਏ ਸੀ, ਸਮੇਂ ਨੂੰ।
 ਫਿਰ ਸਮੇਂ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ,
 ਮੈਂ ਮੁੜਨਾ ਨਹੀਂ ਦੂਜੀ ਵਾਰੀ।
 ਸਮਾਂ ਆਖੇ ਮੈਨੂੰ ਹੰਕਾਰ ਨੀ ਕੋਈ,
 ਕੌਣ ਮੇਰੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦਾ ਕੌਣ ਨਹੀਂ,
 ਹੱਸ ਕੇ ਆਖਦਾ ਸਮਾਂ,
 ਜੇ ਮੇਰੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ,
 ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ 11ਵੀਂ ਜੀ

ਕਿਤਾਬਾਂ

ਕਿਤਾਬ ਹੈ ਇਕ ਅਨਮੋਲ ਗਹਿਣਾ,
 ਗੁਣ ਜੇ ਪਾਉਣਾ, ਪੜ੍ਹਨਾ ਪੈਣਾ।
 ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ,
 ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੇਪਰ ਕਰਦੇ।
 ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆਨ,
 ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪਾ ਕੇ ਬਣਦੀ ਸ਼ਾਨ।
 ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਰ ਇਕ ਰਾਹ,
 ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਰਹਿੰਦਾ ਚਾਅ।
 ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਗਿਆਨ,
 ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਰੱਖੇ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ।

ਸੁਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਜਮਾਤ ਅੱਠਵੀਂ (ਏ)

ਕੁਦਰਤ

ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਜਿਉਂਦਾ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ,
 ਹਰ ਜੀਵ ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਲਦਾ ਹੈ।
 ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਹੈ ਜੀਵਨ ਸਾਡਾ,
 ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਵਿੱਖ ਕੱਲ੍ਹ ਦਾ ਹੈ।
 ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਮਿੱਟੀ ਤੇ ਜੰਗਲ,
 ਸਭ ਕੁਦਰਤ ਦੀਆਂ ਹੀ ਵਸਤਾਂ।
 ਸੋਹਣੇ ਬਾਗ਼ ਬਗੀਚੇ ਇਸਦੇ,
 ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਵੱਧਦੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਪੁਸ਼ਤਾਂ।
 ਕਿੰਨਾ ਸੋਹਣਾ ਹੈ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ,
 ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਉਣ ਬਹਾਰਾਂ।
 ਜੇ ਕਰੇ ਮਨੁੱਖ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰ,
 ਦੇਵੇ ਕੁਦਰਤ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਤੰਗਫੇ ਹਜ਼ਾਰ।
 ਕੁਦਰਤ ਹਰ ਸ਼ੈਅ ਦੀ ਜਣਨੀ,
 ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੱਲਦਾ ਸਭ ਸੰਸਾਰ।
 ਪਾਣੀ ਬਚਾਓ, ਰੁੱਖ ਲਗਾਓ।
 ਧਰਤ ਬਚਾਓ, ਧੀਆਂ ਬਚਾਓ।
 ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਅੱਜ ਏਹੋ ਪੁਕਾਰ।

ਚਿਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ 11ਵੀਂ ਜੀ

ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ

- ✿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਸਫਲਤਾ ਪੱਕੀ ਹੈ।
- ✿ ਜੇਕਰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿੱਖਦੇ ਰਹੋ।
- ✿ ਮਿਹਨਤ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਰਸਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
- ✿ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪਲ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਕਦੇ ਗਵਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ।
- ✿ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥ ਦੇਵੇ, ਉਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਸੱਚਾ ਸਾਥੀ ਹੈ।
- ✿ ਗਿਆਨ ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਘੁਮੰਡ ਨਾ ਕਰੋ।

ਖੁਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦਸਵੀਂ ਸੀ

ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਕਸਰਤ

ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਸਰੀਰਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਫੋਕੀ ਸ਼ੌਹਰਤ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਤੀਕ (ਸਟੇਟਸ ਸਿੰਬਲ) ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਪੜ੍ਹਿਆ ਕਰਦੇ ਸਾਂ, ਸਵੇਰੇ ਨਹਾਉਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੂੰਹ ਹੱਥ ਧੋ ਕੇ ਰਾਤ ਦੀਆਂ ਬਾਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਨੂੰ ਲੂਣ ਮਿਰਚ ਲਾ ਕੇ, ਮਾਂ ਨੇ ਦੇਸੀ ਘਿਓ ਜਾਂ ਮੱਖਣ ਨਾਲ ਚੋਪੜ ਕੇ ਖਾਣ ਲਈ ਦੇ ਦੇਣਾ ਤੇ ਨਾਲ ਪੀਣ ਲਈ ਅੱਧ ਰਿੜਕਿਆ ਕੰਗਣੀ ਵਾਲਾ ਲੱਸੀ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਪੀਣ ਨੂੰ ਦੇਣਾ। ਰੱਜ-ਪੁੱਜ ਕੇ ਰੇਹ ਦੇ ਥੈਲੇ ਵਾਲਾ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਾਲਾ ਝੋਲਾ ਚੁੱਕਣਾ ਤੇ ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਦੌੜ ਦੇ ਹੋਏ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣਾ। ਫਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਰੀਰਕ ਕਸਰਤ, ਅਸੀਂ ਜਾਂਦਿਆਂ ਝੋਲੇ ਰੱਖਣੇ ਲੋਹੇ ਦੀ ਬਾਲਟੀ ਤੇ ਖਾਲੀ ਹੋਇਆ ਗ੍ਰੀਸ ਵਾਲਾ ਡੱਬਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਦੌੜਨਾ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਹੱਥ ਆਈ ਬਾਲਟੀ ਨੂੰ ਕੁੱਤੇ ਪੰਪ ਅੱਗੇ ਰੱਖ ਕੇ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਲਈ ਨਲਕੇ ਦੀ ਡੰਡੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਫੜਨਾ ਤੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਗੇੜ ਕੇ ਦਮੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਣਾ। ਇਹ ਸਿਲਾਸਿਲਾ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਚੱਲਦੇ ਜਾਣਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਕਮਰਿਆਂ, ਵਰਾਂਡਿਆਂ ਤੇ ਕੱਚੇ ਫਰਸਾਂ ਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀ ਛਿੜਕਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਫਿਰ ਇੱਧਰੋਂ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਕੇ ਰੜਕੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਖਿੱਚ-ਧੂਹ ਹੋਣੀ ਤੇ ਬਾਰੇ ਬਾਰੀ ਹੜ ਜਾਣ ਤੱਕ ਸਫਾਈ ਅਭਿਆਨ ਚੱਲਣਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸਭਾ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਰੀਰਕ ਕਸਰਤਾਂ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ। ਫਿਰ ਸਭਾ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਮਾਸਟਰ ਜੀਆਂ ਤੇ ਭੈਣ ਜੀਆਂ ਲਈ ਚਾਹ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਭਾਂਡੇ ਮਾਂਜਣੇ, ਅੱਗ ਬਾਲਣੀ, ਕਿੰਨਾਂ ਗੁੜ, ਸ਼ੱਕਰ, ਚੀਨੀ, ਚਾਹ ਪੱਤੀ ਪਾਉਣੀ ਤੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਸਮਝ ਆ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ। ਖੂਬ ਜੁਬਾਨੀ ਉੜਾ-ਆੜਾ, ਏਕਾ-ਦੂਆ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮਿਲਕੇ ਬੋਲਣਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਜਿੰਮ ਵਾਲੀਆਂ ਕਸਰਤਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੋ ਜਾਣੀਆਂ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਸਵੇਰੇ ਪਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਰਾ ਵਾਂਗ ਦਹਾੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਸਰਤ ਛੁੱਟੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਚਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਘਰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹਾਰੇ ਰੱਖੀ ਕਾੜੂਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੜ੍ਹ-ਕੜ੍ਹ ਕੇ ਲਾਲ ਹੋਇਆ ਦੁੱਧ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਤੇ ਸਵੇਰ ਜਾਂ ਦੁਪਹਿਰ ਦੀਆਂ ਪੱਕੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ, ਦਾਲ, ਸਬਜ਼ੀ, ਅਚਾਰ ਜੋ ਵੀ ਹੋਣਾ ਖਾਣ ਲਈ ਮਿਲਣੀਆਂ। ਖਾਣ ਪੀਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਂ ਨੇ ਮੱਝਾਂ ਦੇ ਸੰਗਲ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਣੇ ਤੇ ਹੱਥ ਸੋਟੀ ਫੜਾ ਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਟੋਭੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੋਰ ਦੇਣਾ। ਟੋਭੇ ਚ ਮੱਝਾਂ ਨੇ ਤਾਰੀਆਂ ਲਾਈ ਜਾਣਾ ਅਸਾਂ ਸਕੂਲੋਂ ਲੱਕੜ ਦੀ ਫੱਟੀ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਫੱਟੀ ਨੂੰ ਗਾਜਣੀ ਨਾਲ ਪੋਚ ਕੇ ਸਕਾਉਣਾ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗਾਉਣਾ

ਸੂਰਜਾ ਸੂਰਜਾ ਫੱਟੀ ਸਕਾ, ਨਹੀਂ ਸਕਾਉਣੀ ਗੰਗਾ ਜਾ ਆਇ

ਸੋ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਖਣ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦਾ ਵੱਲ ਸਿਖਾਇਆ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦਾਤਰ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅੱਜ ਤੱਕ ਲੰਬੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਭੋਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰੰਤੂ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਪੱਖੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ ਅਤੇ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰਤਾ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਦੂਜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੇ ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀਆਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿੱਕਾ ਮੋਟਾ ਕੰਮ ਹੱਥੀਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਸਰੀਰਕ ਕਸਰਤ ਨਾ ਮਾਤਰ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਉਲਟਾ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਜਿੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਵਹਾ ਕੇ ਸਰੀਰਕ ਫਿਟਨੈਸ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੁਸੀਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਮਾਂ ਦਿਓਗੇ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਆਪ ਕਰਨ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਅਪਣਾ ਲਈਏ ਤਾਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਭੋਗ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਨਾਲ ਜੁੜਕੇ ਆਪਣਾਂ ਆਪ ਸੰਵਾਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਆਰਟ ਐਂਡ ਕਰਾਫ਼ਟ ਅਧਿਆਪਕ

ਮਾਏ ਨੀ

ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਫਿਕਰ ਸਾਡੀ, ਕਿਉਂ ਤੂੰ ਕਰਦੀ ਐਨੀ ਫਿਕਰ ਨੀ ਮਾਏ।
ਰੱਬ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਤੇਰਾ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਨੀ ਮਾਏ।
ਲੜਦੇ ਵੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ, ਪਿਆਰ ਵੀ ਹੈ ਤੇਰੇ ਨਾਲ,
ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਤੇਰੀ ਹੀ ਤਸਵੀਰ ਨੀ ਮਾਏ।
ਜਾਣੇ ਸੀ ਦੁੱਖ ਸਾਡੇ ਕਰਮਾਂ ਚੋਂ ਕੱਟੇ,
ਜੇ ਤੂੰ ਲਿਖੀ ਹੁੰਦੀ ਸਾਡੀ ਤਕਦੀਰ ਨੀ ਮਾਏ।
ਹੱਸਦੀ ਰਹੇਂ ਤੂੰ ਸਦਾ, ਦਿਲ ਦਾ ਇਹੋ ਚਾਅ ਹੈ ਬੱਸ।
ਤੂੰ ਹੀ ਸਿਖਾਇਆ ਦੁੱਖਾਂ ਚੋਂ ਲੰਘਣਾ,
ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਜਾਣਾ ਸੀ ਦਲਦਲਾਂ 'ਚ ਫੱਸ ਨੀ ਮਾਏ।
ਪੜ੍ਹਨ, ਲਿਖਣ ਤੇ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਦਾ,
ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਇੱਕ ਜਨੂੰਨ ਹੈ।
ਮਾਏ ਨੀ ਤੇਰੀ ਗੋਦੀ ਵਿੱਚ,
ਵੱਖਰਾ ਜਿਹਾ ਹੀ ਸਕੂਨ ਹੈ।
ਜੇ ਕਹੇਂ ਤੂੰ ਅੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ,
ਤੋੜ ਲਿਆਵਾਂ ਤਾਰੇ ਨੀ।
ਜੇ ਤੂੰ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ,
ਅਰਮਾਨ ਸਾਡੇ ਬਿਖਰ ਜਾਣੇ ਸੀ।
ਮੇਰੀ ਉਮਰ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੂੰ,
ਮੈਂ ਇੱਕੋ ਬਸ ਅਰਦਾਸ ਕਰਾਂ।
ਰੱਬ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਂ ਦਿੱਤੀ,
ਮੈਂ ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਗੁਜਾਰ ਕਰਾਂ।

ਸਫਲਤਾ

ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਸਿੱਖੋ
ਰੰਗ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਆਏਗੀ।
ਜੇ ਅਸੀਂ ਨੇ ਸਿੱਥੇ ਟੀਚੇ
ਉਹਨਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ।
ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਪਹੁੰਚੇ
ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਮੁਕਾਮ 'ਤੇ।
ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਡੇ
ਕਿਉਂ ਸੀ ਝਿੜਕਾਂ ਮਾਰਦੇ।
ਕਰਕੇ ਮਨ ਨਾਲ ਖੂਬ ਪੜ੍ਹਾਈ
ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।
ਛੱਡ ਕੇ ਗ਼ਲਤ ਰਸਤੇ ਨੂੰ
ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਰਸਤਾ ਫੜ੍ਹਨਾ ਹੈ।

ਖੁਸ਼ੀ
11ਵੀਂ ਆਈ

ਚਿਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ 11ਵੀਂ ਜੀ

ਵਿਚਾਰ

- * ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਰੰਗ ਦੇਖ ਕੇ ਦੋਸਤ ਨਾ ਬਣਾਓ,
ਦੋਸਤ ਤਨ ਦਾ ਕਾਲਾ ਤਾਂ ਚੱਲ ਜਾਵੇਗਾ
ਪਰ ਮਨ ਦਾ ਕਾਲਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਣਾ।
- * ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਆਸਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਜਦੋਂ
ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਕਹਿ ਦੇਵੇ ਤੂੰ ਫਿਕਰ ਨਾ
ਕਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਾਂ।
- * ਕੱਲੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹਾਂ, ਪਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ,
ਰਾਹ ਬਦਲੇ ਨੇ, ਪਰ ਤੌਰ ਨਹੀਂ

ਵਰਸ਼ਾ
ਦਸਵੀਂ ਸੀ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ

ਜਿਉਣਾ ਤਾਂ ਇਵੇਂ ਜੀਵੋ
ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਕਰੇ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਸ ਦਾ ਹੀ ਨਾਮ ਹੈ।
ਕੁਝ ਬਣਨਾ ਤਾਂ ਉਹ ਬਣੇ
ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ
ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗ ਬਣਨਾ ਚਾਹੇ।
ਜੇ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਚੰਗਾ ਕਰੋ
ਕਦੇ ਨਾ ਕੰਮ ਕੋਈ ਮੰਦਾ ਕਰੋ।
ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਇੰਝ ਹਿੰਮਤ ਜੁਟਾਓ
ਕਿ ਹਰ ਦਿਨ ਵਧਦੇ ਹੀ ਜਾਵੋ।
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜੇ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਰੋ ਖੁਦ 'ਤੇ
ਅਥਾਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਰਿਆ ਹੈ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ।
ਮਰਨਾ ਵੀ ਤਾਂ ਇਸ ਕਦਰ ਮਰੋ,
ਕਿ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹੋ।
ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ।

ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ
ਦਸਵੀਂ (ਏ)

ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਧੀਆਂ

ਮੁੜ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ.....

ਬਾਬਲ ਦਾ ਵਿਹੜਾ ਛੱਡ ਆ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ,
ਚੇਤੇ ਕਰ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ, ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਭਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਨੇ,
ਮਾਂ ਦੇ ਦੁਲਾਰ ਤੇ ਪਿਓ ਦੀ ਝਿੜਕ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਨੇ,
ਸੌਹਣੇ ਸੌਹਣੇ ਖਾਬ ਸਜਾਈ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ,
ਮੁੜ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ.....

ਬਾਬਲ ਦਾ ਵਿਹੜਾ ਛੱਡ ਆ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ,
ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਕਨੇਡਾ ਹੁਣ ਯਾਦ ਕਰਦੀਆਂ ਨੇ,
ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਭਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਨੇ,
ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਰੀਝਾਂ ਪੁਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ
ਮੁੜ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ.....

ਬਾਬਲ ਦਾ ਵਿਹੜਾ ਛੱਡ ਆ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ
ਕੰਮ ਲੱਭਦੀ-ਲੱਭਦੀ ਯਾਦ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਨੇ,
ਰਾਤ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਵੇ, ਕੰਮ ਲੱਭ ਲੈਂਦੀਆਂ ਨੇ,
ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਨੇ ਸਜਾਈ, ਰੋ ਲੈਂਦੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ,
ਮੁੜ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ.....

ਹੋਕੇ ਪੀ.ਆਰ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਪਾਣੀ ਭਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਨੇ,
ਹੁਣ ਅੰਮੜੀ ਤੇ ਬਾਬਲ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਲ ਬੁਲਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਨੇ,
ਹੁਣ ਇੱਕ ਸੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਣਾ ਕੇ,
ਸਾਰੀ ਪੁਰਾਣੀ ਗੱਲਾਂ ਯਾਦ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਨੇ,
ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਬਣਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਨੇ.....

“ਸੋਚ ਉਡਾਰੀ”

ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਮੈਂ ਉੱਡਦੀ ਜਾਵਾਂ
ਗਿਆਨ ਦੇ ਤਕੜੇ ਖੰਭਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਅੰਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਘਰ ਬਣਾਵਾਂ
ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਮੈਂ ਉੱਡਦੀ ਜਾਵਾਂ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੇ ਮਲੂਕ ਹਾਂ ਮੈਂ
ਪਰ ਸੋਚ ਵੱਡੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹਵਾਂ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਫੈਸਲੇ
ਘੋੜੇ ਬਲਬੂਤੇ ਲੈਣੇ ਚਾਹਵਾਂ
ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਮੈਂ ਉੱਡਦੀ ਜਾਵਾਂ।

ਮਨ ਕਰਦਾ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਜਾਵਾਂ
ਲਿਖਦੀ ਜਾਵਾਂ
ਨਾਲ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਾ ਕੇ ਆੜੀ
ਨਵਾਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਗੀਤ ਬਣਾਵਾਂ
ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਮੈਂ ਉੱਡਦੀ ਜਾਵਾਂ।

ਕਾਸ਼! ਮੈਂ ਐਸਾ ਕੁਝ ਕਰ ਜਾਵਾਂ
ਮੇਰੇ ਲਵਾਂ ਜੱਗ ਸਾਰਾ
ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਨਾ ਚਮਕਾਵਾਂ
ਮਿਹਨਤ ਵਾਲੀ ਸਿਆਹੀ ਲੈ ਕੇ
ਕਿਸਮਤ ਆਪਣੀ ਲਿਖਣੀ ਚਾਹਵਾਂ
ਜੀ ਕਰੋ ਮੈਂ ਉੱਡਦੀ ਜਾਵਾਂ
ਗਿਆਨ ਦੇ ਤਕੜੇ ਖੰਭਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਅੰਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਘਰ ਬਣਾਵਾਂ
ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਮੈਂ ਉੱਡਦੀ ਜਾਵਾਂ

ਪਾਰਿਤਾ
ਬਾਰਵੀਂ ਜੇ

ਪ੍ਰੀਤ ਕੋਰ
10ਵੀਂ (ਏ)

ਧਰਮ ਸਥਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਦੇ ਵਿਹਾਰ 'ਚ ਅੰਤਰ

ਗੁਰਮਤਿ ਸੁਨਿ ਕਛੁ ਗਿਆਨ ਨਾ ਉਪਜਿਓ

ਪਸੁ ਜਿਉ ਉਦਰ ਭਰਉ॥

ਤਕਰੀਬਨ 90% ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਹਾਰ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬਾਹਰ ਹੋਰ। ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਬੇਹੱਦ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਮ-ਸਥਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੱਧ-ਮੀਟੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕਥਾ-ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਨ ਸਮੇਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਸਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਮਿੱਕ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਧਰਮ-ਦੁਆਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਕਿਸੇ ਗ਼ਰੀਬ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦਸ ਕੁ ਰੁਪਈਆਂ ਪਿੱਛੇ ਲੜ-ਝਗੜ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਇੱਕ-ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਸਮੇਂ ਧਾਰਮਿਕ ਜੈਕਾਰਾ ਲਗਾ ਕੇ ਕਮਾਨ ਵਾਂਗ ਦੂਹਰੇ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕ-ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਗਾਉਣ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਥਿਤ ਨਰਮਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਪਛਾੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਮਾਗਮ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਬੱਸ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪਖੰਡੀ ਲੋਕ ਬੱਸ ਦੀ ਸੀਟ ਮੱਲਣ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕਾ-ਮੁੱਕੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਧਰਮ ਸਥਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੋਕ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਹੱਦ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਖੜਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹੀ ਲੋਕ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਜੋੜਾ-ਘਰ ਤੋਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ-ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਧੱਕਮ-ਧੱਕਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ। ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਤਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ/ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜ-ਛਾੜ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

"ਬਾਤੋਂ ਕੀ ਮਿਠਾਸ ਅੰਦਰ ਕਾ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਖੋਲਤੀਂ

ਮੇਰ ਕੇ ਦੇਖ ਕੇ ਕੈਣ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਇਹ ਸੱਪ ਖਾਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ.....।"

ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਕਿਸੇ ਧਰਮ-ਸਥਾਨ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਦਿਲੀ ਇੱਛਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਥੋਂ ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਵਸਤੂ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦ ਲਈ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ-ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਦਰਦੀ ਨਾਲ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੂਰਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੂਬ ਲੁੱਟਦੇ ਹਨ। ਸਵੇਰੇ 4 ਵਜੇ ਇਹ ਹੀ ਲੋਕ ਉਸ ਧਰਮ-ਸਥਾਨ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕੁਝ ਕੁ ਮਿੰਟਾਂ ਲਈ ਧਰਮੀ ਲਿਬਾਸ ਪਹਿਨ ਕੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਮੂਰਤ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਪਖੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮ-ਸਥਾਨ ਦੀ ਹਦੂਦ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਪੈਸਾ-ਟਕਾ ਡਿੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਮਿਲ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਗੋਲਕ 'ਚ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਸ਼ਟਰ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਹੀ ਸਾਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਧਰਮ-ਕਰਮ ਹਵਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

"ਕੁਝ ਲੋਕੀ ਮਾਸ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ,

ਸਮਾਜ ਖਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕੁਝ ਲੋਕੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨਹੀਂ ਪੀਂਦੇ,

ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦਾ ਖ਼ੂਨ ਪੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਜੀਵ ਮਾਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ,

ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਮਾਰ ਕੇ ਖਾਂਦੇ ਹਨ।

ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ

ਨੂੰ ਵੈਸ਼ਨੋ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਚਾਹੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਧਰਮ-ਸਥਾਨ ਤੇ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਪਰ ਆਖਿਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਆਉਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ-ਸੰਸਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਵੇਖ ਕੇ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਭਾਵੁਕ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰਾਮਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਉਂਕੇ ਭਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਲਓ ਜੀ, ਆਹ ਹੀ ਹੈ ਬੰਦੇ ਦਾ ਅਖ਼ੀਰ। ਇਨਸਾਨ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਲੋਭ-ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਪੈ ਕੇ ਪਾਪ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ, ਆਖਿਰ ਸਵਾਹ ਦੀ ਮੁੱਠ ਹੀ ਬਣ ਜਾਣਾ ਹੈ ਸਭ ਨੇ। ਸਭ ਕੁੱਝ ਇੱਥੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਨਾਲ਼। ਐਵੇਂ ਬੰਦਾ ਮੇਰੀ-ਮੇਰੀ ਕਰੀ ਜਾਂਦੈ ਸਾਰੀ ਉਮਰ।" ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਪਖੰਡੀ ਵੈਰਾਗਮਈ ਪ੍ਰਵਚਨ ਸੁਣ ਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ਼ ਸਿਰ ਹਿਲਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਅਜਿਹੇ ਪਖੰਡੀਆਂ ਬਾਰੇ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ:

"ਕਾਲੇ ਮੈਂਡੇ ਕੱਪੜੇ, ਕਾਲਾ ਮੈਂਡਾ ਵੇਸ਼ੁ।
ਗੁਨਹੀਂ ਭਰਿਆ ਮੈ ਫਿਰਾਂ,
ਲੋਕ ਕਰੈ ਦਰਵੇਸ਼ੁ॥

ਡਾ: ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ (ਇੰਗਲਿਸ਼ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ)

ਪੜ੍ਹੀਏ-ਲਿਖੀਏ

ਬੰਦਾ

ਦਰਦਾਂ ਦੀ ਪੀੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ
ਆਪਣੇ ਕਿਤੇ ਨਾ ਸੱਟ ਲੱਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ।
ਆਪਣੀ ਪੀੜ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹਰ ਕੋਈ ਸਹਿੰਦਾ ਏ।
ਬੰਦਾ ਉਹੀਓ ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਬਣੇ ਜੋ ਪਰਾਈ ਪੀੜ ਸਹਿੰਦਾ ਏ।
ਮਤਲਬ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਰੀ ਮਤਲਬੀ ਨੇ ਰਿਸਤੇ-ਨਾਤੇ
ਬੰਦਾ ਉਹੀ ਬੰਦਾ ਜੋ ਤੋੜ ਨਿਭਾਅ ਜਾਵੇ।
ਬੰਦਾ ਉਹੀਓ ਬੰਦਾ ਜੋ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਜਾਵੇ।
ਛੱਡ ਦੇ ਤੂੰ ਜਿੰਦ ਸਾਰੀ, ਛੱਡ ਦੇ ਮੁਖਤਿਆਰੀ
ਰਿਸਤੇ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬਣੇ ਨਾ ਕਦੇ ਹੰਕਾਰੀ।
ਮੇਰੀ-ਮੇਰੀ ਤੇਰੀ-ਤੇਰੀ ਵੰਡੀਆਂ ਮੁਕਾ ਦਈਏ
ਏਕੇ ਵਿੱਚ ਬਰਕਤਾਂ ਏਕੇ ਨਾਲ ਨਿਭਾਅ ਲਈਏ।
ਹਰ ਪਲ ਜਿਉਣਾ ਜਿਹਨੇ ਬਹਾਨੇ ਲੱਭੇ ਜਿਉਣ ਦੇ
ਬੰਦਾ ਉਹੀਓ ਬੰਦਾ ਜੋ ਜੀਵੇ ਅਤੇ ਜਿਉਣ ਦਏ।
ਅਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਾਂ
'ਗੁਰਦੀਪ' ਆਸਾਂ ਦੇ ਪਿਟਾਰੇ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਾਂ
ਆਸਾਂ ਦੇ ਪਿਟਾਰੇ ਨੂੰ ਫਰੋਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਾਂ।

ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਕਮਿਸਟਰੀ

ਪੜ੍ਹੀਏ-ਲਿਖੀਏ ਨੱਚੀਏ-ਗਾਈਏ।
ਕੰਮ ਤੋਂ ਕਦੇ ਨਾ ਜੀਅ ਚੁਰਾਈਏ।
ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਉਂਦੀ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਨਾਲ਼,
ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਕਦੇ ਘਬਰਾਈਏ।

ਚਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ਼ ਕਰਕੇ ਮਿਹਨਤ,
ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਲਿਖਵਾਈਏ।
ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਡੇ ਚੰਗੇ ਸਾਰੇ,
ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ਼ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਾਨੂੰ,
ਤਾਹੀਓ ਲੱਗਦੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰੇ।

ਵਰਜਣ ਸਾਨੂੰ ਨਕਲ ਕਰਨ ਤੋਂ
ਅਕਲ ਗਵਾਵੇ ਜੋ ਵੀ ਨਕਲਾਂ ਮਾਰੇ।
ਲਗਾਤਾਰ ਜੋ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ,
ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਵਾਰੇ-ਨਿਆਰੇ।

ਸੁਖਮਨਦੀਪ ਕੌਰ
ਜਮਾਤ: ਅੱਠਵੀਂ ਏ

ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਖਾਣ-ਪੀਣ

ਮਨੁੱਖ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ। ਮੁੱਢ ਕਦੀਮਾਂ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਕੁਦਰਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਬੌਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਕਰੋੜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਪੱਧਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਮ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦੀਆਂ ਸਰੀਰਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨਾ ਮਾਤਰ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਆਲਸੀ ਤੇ ਨਕਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਗ਼ੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਤੇ ਬਣਾਉਣੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਉਸਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਏ.ਸੀ, ਕਈ-ਕਈ ਮੰਜ਼ਲੇ ਖੁੰਡਿਆਂ ਵਰਗੇ ਬੰਦ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰਨ ਦੀ ਹੋੜ ਵਿੱਚ ਸੁਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕੜੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਬਣਾਉਣੀ ਹਾਰ-ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ ਢੇਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀ ਇੱਕ ਤਾਂ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਲਾਲਚ ਨਾਲ ਰਸਾਇਣਿਕ ਖਾਦਾਂ ਤੇ ਕੀਟ-ਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਵਰਤੋਂ ਨੇ ਅਨਾਜ, ਦਾਲਾਂ ਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਣੇ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਪੈਕਟਾਂ ਤੇ ਡੱਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੂੜ-ਕਬਾੜ ਧੜਾ-ਧੜ ਵੇਚਿਆਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਿਹਤ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਘਾਤਕ ਹੈ।

ਵਿਗਿਆਪਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ, ਖਾਸਕਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੈਕਟਾਂ ਅਤੇ ਡੱਬੇ-ਬੰਦ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਆਦੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੇਅਜ਼, ਕੁਰਕਰੇ, ਪਾਪੜ, ਬਰਗਰ, ਨੂਡਲਜ਼, ਮੋਮੋਜ਼, ਸੋਡੇ ਵਰਗੇ ਫਾਸਟ-ਫੂਡ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਕਿ ਉਹ ਖਾਣੇ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਬਜ਼ਾਰੀ ਕੂੜਾ ਆਪਣੇ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈ ਮਾਵਾਂ ਵੀ ਖਾਣਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਖੇਚਲ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਿੱਥੇ ਅੰਨ੍ਹੀ ਲੁੱਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਅਸਲੀ ਖੁਰਾਕ ਤੋਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਬਿਮਾਰ ਅਤੇ ਲਾਚਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ! ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਪੈਕਟ ਅਤੇ ਡੱਬਾਬੰਦ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਕੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਤਾਜੇ ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਭੋਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਅਨਾਜ, ਦਾਲਾਂ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਫਲ ਤੇ ਦੁੱਧ ਆਦਿ ਅਨੇਕਾਂ ਨਿਆਮਤਾਂ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬਖਸ਼ੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਮਤਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਹੀ ਕਰੀਏ।

ਸ਼ਸ਼ੀ, ਹੋਮ ਸਾਇੰਸ ਮਿਸਟ੍ਰੈੱਸ

ਨਾਜ਼

ਤੇ ਨਾਜ਼ ਅੱਜ ਹੁੱਬ-ਹੁੱਬ ਕੇ ਰੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਫੁੱਟਿਆ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੋਮਾ ਉਸਦੇ ਮਲੂਕ ਜਿਹੇ ਸੋਹਣੇ ਮੁੱਖੜੇ ਨੂੰ ਧੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਥਾਹ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੰਝੂ ਬਣ ਬਣ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚੋਂ ਛਲਕ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਨਾਜ਼ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਧੀ ਸੀ। ਜੰਮੀ ਤਾਂ ਦਾਦੀ ਦੁਹੱਥੜੀਂ ਰੋ ਪਈ, “ਹਾਏ ਰੱਬਾ! ਦੂਜਾ ਵੀ ਪੱਥਰ! ਕੋਈ ਜਵਾਕ ਦੇ ਦਿੰਦਾ, ਸੜ ਗਏ ਸਾਡੇ ਲੇਖ।” ਪਛੜੇ ਸਮਾਜ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਆਂਢਣਾਂ-ਗੁਆਂਢਣਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਤਾਹਨੇ-ਮਿਹਣੇ ਸੁਣਦੀ ਉਹ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੋਮਲ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਔਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਰਾਰਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਉਸਾਰਦੀ ਰਹੀ। ਸਮਝਦਾਰ ਮਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਪਾਲਿਆ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੁੰਦੀ। ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਨਾਜ਼- ਨਾਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਸਟੇਜ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਤਾਂ ਤਾੜੀਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਉੱਠਦੀ। ਹਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੂੰ ਫਤਹਿ ਕਰ ਮੁੜਦੀ। ਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਕੀ ਅਧਿਆਪਕ ਸਭ ਦੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੀ ਸੀ ਨਾਜ਼।

ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਪਿਤਾ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਅਤੇ ਘਰ ਦੀ ਗ਼ਰੀਬੀ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਦੇ ਵੀ ਲਾਲੇ ਪੈ ਗਏ ਪਰ ਮਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਦਕਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਝ ਕਰ ਗੁਜ਼ਰਨ ਦੀ ਅੱਗ ਸੁਲਗਦੀ ਤੇ ਉੱਚੇ ਆਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਉਹ ਹੋਰ ਪੱਕੇ ਪੈਰੀਂ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੀ। ਉਸਦੀ ਲਗਨ ਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਅੱਗੇ ਸਭ ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਰਾਹ ਛੱਡ ਕੇ ਖੜ੍ਹ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਨਾ ਗਰਮੀ ਦੇਖੀ ਨਾ ਸਰਦੀ, ਨਾ ਧੁੱਪ ਦੇਖੀ ਨਾ ਛਾਂ, ਨਾ ਦਿਨ ਦੇਖਿਆ ਨਾ ਰਾਤ ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਹੀ ਅਨੰਦ ਤੇ ਸਰੂਰ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲੋਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਬਲ ਮਿਲਦਾ। ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਯਾਦ ਸੀ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਡਰਦੀ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਸਟਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਦੋਂ ਘਰ ਆ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਤੁਹਾਡੀ ਕੁੜੀ ਕਿੱਡੀ ਵੱਡੀ ਹੋ ਗਈ, ਇਸਨੂੰ ਸਕੂਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੇ?” ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਲਾਡ-ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਬਿਸਕੁਟ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਆਵੇਗਾ।” ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਦੇ ਕਹੇ ਉਸ ‘ਪੁੱਤਰ’ ਸ਼ਬਦ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਉਂਗਲ ਫੜਾ ਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਾਹ ’ਤੇ ਤੋਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਜਲ ਤੇ ਅੱਪੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਹਿਣੀ ਤੇ ਕਰਨੀ ਦੇ ਪੂਰੇ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਨਾਜ਼ ਦੇ ਕੋਮਲ ਮਨ ਨੂੰ ਟੁੰਬਦੀ। ਚਾਹ ਨਹੀਂ ਪੀਣੀ, ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ, ਇਮਾਨਦਾਰ ਬਣੇ, ਚੋਰੀ ਨਾ ਕਰੇ, ਰੁੱਖ ਲਗਾਓ, ਨਕਲ ਨਾ ਕਰੋ; ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਦੀ ਹਰ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਜ਼ ਲਈ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਚੰਗੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਉਹ ਸੁੱਤੇ-ਸਿੱਧ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਗਈ ਸੀ। ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਜਾਗ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਇਹੀ ਅਧਿਆਪਕ ਸੀ ਜੋ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਖੋ-ਖੋ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੰਦਾ ਅੱਕਦਾ-ਥੱਕਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਰਾਜ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੱਧਰੀ ਟੀਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਯਾਦ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੰਜਵੀਂ ’ਚ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੇ ਫਾਇਨਲ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਆਖਰੀ ਪਾਰੀ ਵਿੱਚ 4 ਅੰਕ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਅਤੇ 2 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੈ ਲਏ ਸਨ। ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਕੱਲੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ ਪਹਿਲੀ ਟੋਲੀ ਵਿੱਚੋਂ। ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਯਕੀਨਨ ਲੱਗ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਉੱਚੀ ਸਾਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ, “ਨਾਜ਼ ਪੁੱਤਰ! ਤੇਰੇ ’ਤੇ ਨਾਜ਼ ਐ ਮੈਨੂੰ।” ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ

ਜਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਚੈਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਜਿੱਤ ਲਈ ਸੀ। ਦਰਸ਼ਕ ਅਸ਼-ਅਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਸੀ।

ਅੱਜ ਹਰ ਗੱਲ ਉਸਨੂੰ ਰਹਿ-ਰਹਿ ਕੇ ਯਾਦ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਯਾਦ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਬਾਰਵੀਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਲੱਬ ਦੀ ਪੋਸਟ ਲਈ ਫਾਰਮ ਭਰਾਉਣ ਲਈ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਕੋਲ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਾਰਮ ਉਸਦੇ ਹੱਥੋਂ ਫੜ ਕੇ ਪਾੜਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਪੁੱਤਰ ਤੇਰੀ ਇਹ ਮੰਜ਼ਿਲ ਨਹੀਂ, ਆਪਣੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਕੇ ਦਿਖਾ। ਫੀਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਦੀ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਦੇ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੀਂ।” ਤੇ ਉਸਨੇ ਐਲ.ਐਲ.ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਜੀਵਨ ਦੇ ਕਠਿਨ ਸੰਗਰਾਮ ਨਾਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਆਖਰ ਨਾਜ਼ ਨੇ ਅੱਜ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਨੂੰ ਸਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਨਾ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਨਾਮੀ ਬੰਦੇ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਢੋਲ ਦੀ ਥਾਪ ਤੇ ਨੱਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਲਵਾਈਆਂ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਆ ਕੇ ਕੜਾਹੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਲੱਛੂ ਵੰਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਨਾਜ਼ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਮੋੜਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਲਈ ਇਹ ਅਸੀਮ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਸਹਿ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਨਾਜ਼ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਲਿਪਟੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਰਹਿ-ਰਹਿ ਕੇ ਯਾਦ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਫ਼ਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਰਾਹ ਰੁਸ਼ਨਾਇਆ ਅਤੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਸਨੂੰ ਦੂਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਆਪਣੇ ਪਰਮ ਅਧਿਆਪਕ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਜੋ ਹਰ ਮੌਕੇ ਤੇ ਉਸਦਾ ਰਾਹ ਦਸੇਰਾ ਬਣੇ ਸਨ। ਮੋਬਾਇਲ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜੀ ਫੋਨ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਦਾ ਹੀ ਸੀ, “ਸ਼ਾਬਾਸ਼! ਨਾਜ਼ ਪੁੱਤਰ! ਨਾਜ਼ ਐ ਤੇਰੇ 'ਤੇ” ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਨੇ ਹੋਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਨਾ ਹੀ ਸੁਣਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਤੋਂ ਬੋਲਣ ਲਈ ਬਣਿਆ। ਉਸਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੜ ਪਾਟ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਹੁੱਬ-ਹੁੱਬ ਕੇ ਰੋਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ.....।

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ‘ਖਾਂਗ’ (ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ)

ਡਿਜੀਟਲ ਪੰਜਾਬ

ਸੰਨ 2004 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਫੁਰਨਾ ਆਇਆ।

2005 ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਲਟੀ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਰ,

ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਪੂਰ ਚੜ੍ਹਾਇਆ।

ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਲਟੀ ਨੇ ਵੀ ਪੁਰਜੋਰ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ

ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਰੁਸ਼ਨਾਇਆ।

ਸੈਮੀਨਾਰ ਲਗਾ-ਲਗਾ ਆਪਣੇ ਸੀਨੀਅਰਜ਼ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਬਣਾਇਆ।

gmail ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ **Deo, Dpi** ਦੇ

ਗੋੜਿਆ ਤੋਂ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਇਆ।

epunjab ਦੇ ਪਲੇਟ ਫਾਰਮ ਤੇ ਇੱਕ ਬਟਨ ਦੀ ਕਲਿੱਕ ਤੇ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ,

ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿੱਲ ਆਨ-ਲਾਇਨ ਕਰਕੇ ਕਿੰਨਾਂ ਹੀ ਸਮਾਂ ਬਚਾਇਆ।

ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਲਟੀ ਨੇ ਇੰਨੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਸਕੂਲ ਦੀ ਰੀੜ ਦੀ ਹੱਡੀ ਹੋਣ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਪਾਇਆ।

ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (ਕੰਪਿਊਟਰ ਫੈਕਲਟੀ)

ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਭਾਵ ਕਿੱਤਾ ਮੁੱਖੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਢਿੱਡ ਪਾਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੱਡਮੁੱਲੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਹੁਨਰਮੰਦ ਸਿੱਖਿਆ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਨਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਲਾ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ।

ਅੱਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸ਼ੌਕ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੁਨਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ। ਚਾਹੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟ੍ਰੀਮ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋ, ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕੌਸ਼ਲ ਜਾਂ ਹੁਨਰ ਜ਼ਰੂਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿੱਤਾ ਮੁੱਖੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਖੇਤਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮੁੰਦਰ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਣਗਿਣਤ ਕੌਰਸ ਜਾਂ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹਨ।

ਬੱਚਿਓ! ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖਿਆ ਤਹਿਤ ਗਿਆਰਵੀਂ ਅਤੇ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਮਾਡਰਨ ਆਫ਼ਿਸ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਟਰੇਡ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪੋਗ੍ਰਾਫੀ, ਅਕਾਊਂਟਸ, ਆਫ਼ਿਸ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਵਿਸ਼ੇ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਮੈਂ (ਮੰਜੂ ਵਧਵਾ) ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ 10+2 ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੈਰੀਅਰ ਖੇਤਰ 'ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਟੈਕਨੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ' ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਇੰਜਨੀਰਿੰਗ ਖੇਤਰ ਦੇ ਡਿਪਲੋਮੇ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾ ਡਿਪਲੋਮੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਈ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਮੈਰਿਟ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਜਿਹੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 10+2 ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟ੍ਰੀਮ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਸੇ ਵੀ 3 ਸਾਲਾ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਡਿਪਲੋਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧਾ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿੰਨਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬੱਚਤ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫ਼ੀਸਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਬਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਡਿਪਲੋਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀ.ਟੈਕ (ਬੈਚੁਲਰ ਆਫ਼ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ) ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਬੀ.ਟੈਕ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧਾ ਦਾਖਲਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਸਟ੍ਰੀਮ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਨਿਹਰਾ ਮੌਕਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 10+2 ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ B.Vocational, Diploma of Modern Office Practice, Nursing, B.A, Arts ns/ Commerce ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨਪਸੰਦ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ 10+2 ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ Study Visa ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਵਿੱਚ 21 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਆਨ ਜਾਬ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਵੀ ਲਗਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਦਾ ਇੱਕ ਲਾਭ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ 10+2 ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਹੀ ਕਹਾਂਗੀ ਕਿ ਕਿੱਤਾ ਮੁੱਖੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕਲਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਿੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮੰਜੂ ਵਧਵਾ
(ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ)

ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ

ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਗੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਗਰੀਬ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀਆਂ ਜਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਗੀਤਾ ਨੇ ਅੱਠਵੀਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਮੁਫਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਕੀ ਹੁਣ ਉਹ ਅੱਗੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਮਨ ਲਗਾ ਕੇ ਪੂਰੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕਰੇਗੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਉਸਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਗੀਤਾ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਪਰ ਗੀਤਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੈ ਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਅਫਸਰ ਬਣਨਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਮਾਂ ਹੱਸ ਪਈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਗੀਤਾ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਡੰਗ ਦੀ ਰੋਟੀ ਦੀ ਫਿਕਰ ਹੋਵੇ ਉਹ ਅਫਸਰ ਬਣਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ। ਗੀਤਾ ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਈ ਪਰ ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿੰਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਛ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਂਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦੇ।

ਗੀਤਾ ਜਿਸ ਘਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਘਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ, ਉਸਦੀ ਇਸ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਉਸ ਘਰ ਦੇ ਸੇਠ ਨੇ ਗੀਤਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗੀਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਫਸਰ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਗਰੀਬ ਹੈ। ਸੇਠ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੀਤਾ ਹਰ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਗਈ, ਫਿਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਗੀਤਾ ਜੱਜ ਬਣ ਗਈ, ਉਸਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਠਿਕਾਣਾ ਨਾ ਰਿਹਾ, ਉਹ ਸੇਠ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਗਈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਪੈਸਾ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗੀ, ਤਾਂ ਸੇਠ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਟਾ ਤੇਨੂੰ ਮੇਰਾ ਪੈਸਾ ਵਾਪਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਅੱਗੇ ਵੀ ਜੇਕਰ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬਾਪ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾਂਗਾ, ਪਰ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਹਰਾਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਮੈਂ ਉਸ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਲਈ ਮਰ ਗਿਆ। ਗੀਤਾ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਪੂਰੀ ਲਗਨ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਹਾਵੀ ਨਾਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇ, ਗੀਤਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖੋ ਤੇ ਰਸਤੇ ਦੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਸੇਠ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੇ ਜਰੂਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਗੀ...

ਸੁਖਜੀਤ ਕੌਰ,

ਲੈਕਚਰਾਰ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ

ਮੇਰਾ ਸੁਪਨਾ

ਮੇਰਾ ਸੁਪਨਾ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਬਣਨਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਚਾਚਾ ਬਹੁਤ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਤੇ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੌਂਸਲਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦੀ ਹਾਂ ਉਸ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਕੌਂਸਟੇਬਲ ਬਣੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਰੱਖੀ। ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਹੌਂਸਲਾ ਮਿਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਬਾਰੇ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ।

ਸਿਮਰਨ

ਸੱਤਵੀਂ-ਬੀ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਚੋਣ

ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਚੋਣ ਰੁਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰ ਲੈਣਾ

ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਪਉ ਪਛਤਾਉਣਾ।

ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਪਤਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕਿੱਤਾ ਅਗਵਾਈ ਵੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਤਾ ਅਗਵਾਈ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੋਮਾ ਅਧਿਆਪਕ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਰੁਚੀ ਅਤੇ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਉੱਨਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੌਂਸਲਰ ਦੁਆਰਾ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਘੱਟ ਉੱਨਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਵਾਲਾ ਹੀ ਕਿੱਤਾ ਚੁਣਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਹੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਿੱਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ। ਕਈ ਮਾਪੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਕਰਨੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਗਲਤ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਰੁਚੀ, ਰੁਝਾਨ ਅਤੇ ਕਾਬਲੀਅਤ ਕੀ ਹੈ? ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸਟ੍ਰੀਮਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ

1. ਸਾਇੰਸ ਸਟ੍ਰੀਮ, 2. ਕਾਮਰਸ ਸਟ੍ਰੀਮ, 3. ਆਰਟਸ ਸਟ੍ਰੀਮ, 4. ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਸਟ੍ਰੀਮ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰੁਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਨਾ ਕਿ ਭੇਡ ਚਾਲ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗ ਕੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ ਲੈਣਗੇ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਉਸੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਸਾਇੰਸ

ਇੱਕ ਦਿਨ ਬੱਚੇ ਪਾਛਿਆ ਮਾਂ ਤੋਂ, ਸਾਇੰਸ ਨੂੰ ਕਿਹਨੇ ਬਣਾਇਆ?

Equations ਤੋਂ Reaction ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਾਇਆ।

ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੈ ਇਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਯਾਦ ਆ ਜਾਂਦੀ ਨਾਨੀ, ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਝਿੜਕ ਅੱਗੇ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਸਾਡੀ ਕਹਾਣੀ।

ਮਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਨਾ-ਨਾ ਬੇਟਾ, ਇੰਝ ਕਦੇ ਨਾ ਕਹਿਣਾ, ਸਾਇੰਸ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਦਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਔਖਾ ਉੱਠਣਾ ਬਹਿਣਾ।

ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਿਜਲੀ ਵਰਤੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਚੈਨ ਸਾਨੂੰ ਨਾ ਪੈਂਦਾ।

ਮੋਟਰ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਾਝੋਂ, ਜੱਗ ਹੀ ਸੁੰਨਾ ਰਹਿੰਦਾ।

AI ਤੇ Chatboat ਨੂੰ ਇਸਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ।

ਚੰਨ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਹੈ ਇਸਨੇ ਰਾਹ ਲਭਾਇਆ।

ਇਸਦੇ ਕਾਰਨ ਕੰਮ ਸਾਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਵਿੱਚ ਚੁਟਕੀ

Smartwork ਨੇ **Hardwork** ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮੁਕਤੀ।

ਬੱਸ-ਬੱਸ ਮੰਮੀ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਾਇੰਸ ਤੋਂ ਡਰਨਾ।

ਸਮਝ ਬੁੱਝ ਕੇ ਸਾਇੰਸ ਨੂੰ, ਮੈਂ ਵਿਗਿਆਨੀ ਬਣਨਾ।

Equations ਤੇ Reactions ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਸੌਖਾ ਕਰਨਾ।

ਛੱਡ ਕੇ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨੂੰ ਸਾਇੰਸ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜਨਾ।

ਮੰਜੂ ਵਧਵਾ
(ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ)

ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ
ਸਾਇੰਸ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ

ਸੰਦੇਸ਼

ਪਿਆਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਓ! ਸੋਚ ਉਡਾਰੀ ਰਸਾਲੇ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ, ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਵਿਕਸਤ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਇੱਕ ਤੰਦਰੁਸਤ ਮਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਹੀ ਮਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਸੁਖਮਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰੀਏ। ਸਰੀਰ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੀਏ। ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਸੰਤੁਲਿਤ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੀਏ। ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਕਸਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਫੁਰਤੀਲਾ ਬਣਾਈਏ। ਸੁੰਦਰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ ਦਾ ਸੁੰਦਰ ਹੋਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਸਦੀ ਖੁਰਾਕ ਚੰਗੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਅਤੇ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਵਿਚਰਨਾ ਵੱਡਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਛੋਟਿਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਰਹਿਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਨਿੱਖਰ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਗੱਲ ਇੱਕ ਤੰਦਰੁਸਤ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਕੂਲ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਕਾਈ ਹੈ ਜੋ ਤੰਦਰੁਸਤ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ, ਕਹਿਣਾ ਮੰਨਣਾ, ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸਿੱਖਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਛੋਟੀ-ਛੋਟੀ ਗੱਲ ਤੇ ਲੜਾਈ ਝਗੜੇ, ਘਰਾਂ ਦਾ ਟੁੱਟਣਾ ਇਹ ਬੁਰਾਈਆਂ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਸੂਮ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੇਡਾਂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਕੇ ਵਿਹਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਖੇਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਉੱਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਉਸਰਦਾ ਹੈ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਖੇਡਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸੁੰਦਰ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਬਲਕਿ ਦੇਸ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ! ਤੁਹਾਡੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਰੀਰ, ਮਨ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦੀ ਹਾਂ।

ਚੰਦਰ ਕਲਾ
ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ

“ਮੇਰੀ ਮਾਂ”

ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਆਰੀ ਮੇਰੀ ਮਾਂ
ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ
ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਵੀ ਹੈ ਮੇਰੀ ਮਾਂ
ਮੇਰਾ ਪੀਰ ਪੈਗੰਬਰ ਮੇਰੀ ਮਾਂ
ਕੁੱਲ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਲੱਗੇ
ਰੱਜਵਾਂ ਦਿੰਦੀ ਪਿਆਰ ਹੈ ਮੈਨੂੰ

ਮਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕੋਈ ਲੈ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ
ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੰਗੇਰੀ ਮਾਂ
ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਸਦਾ ਰੋਕਦੀ
ਹਰ ਇੱਕ ਸਾਡਾ ਦੁੱਖ ਸਮਝਦੀ
ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਸਾਡਾ ਕਰਦੀ
ਪੜ੍ਹਾ-ਲਿਖਾ ਕੇ ਵੱਡਾ ਕਰਦੀ
ਵਾਰੇ ਜਾਵਾਂ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੇ
ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਆਰੀ ਮੇਰੀ ਮਾਂ

ਰਵਿੰਦਰ ਕੋਰ
ਜਮਾਤ 7ਵੀਂ (ਬੀ)

ਪੰਜਾਬ

ਨਾ ਹੀਰੇ ਸੋਹਣੇ ਲੱਗਦੇ, ਨਾ ਮੋਤੀ ਸੋਹਣੇ ਲੱਗਦੇ ਨੇ,
 ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਸੋਹਣਾ ਲੱਗੇ ਵੱਸਦਾ ਪੰਜਾਬ।
 ਸੋਹਣੀ ਇਸਦੀ ਬੋਲੀ ਲੱਗੇ, ਸੋਹਣੇ ਇਸਦੇ ਖੇਤ ਲੱਗਣ,
 ਰਹੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੱਸਦਾ ਪੰਜਾਬ।
 ਤੜਕੇ ਸਵੱਖਤੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਸੂਰਜ,
 ਜਿਵੇਂ ਹੋਵੇ ਮਹਿਕਦਾ ਖਿੜਿਆ ਗੁਲਾਬ।
 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਘੱਟ ਸਾਡੀ ਮੱਤ ਮਿਲਦੀ,
 ਇਹਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਸਾਡਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਜਨਾਬ।
 ਇੰਨਾ ਹੈ ਪਿਆਰ ਸਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ,
 ਮਿਲੇ ਮੌਕਾ ਲਿਖ ਦਈਏ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਕਿਤਾਬ।
 ਹੱਸੀਏ, ਖੇਡੀਏ ਇਸੇ ਧਰਤੀ 'ਤੇ,
 ਮਰ ਵੀ ਇਸੇ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਜਾਣਾ।
 ਘੁੰਮ ਫਿਰ ਜਿੱਥੇ ਮਰਜੀ ਆਈਏ,
 ਪੰਜਾਬ ਜਿਹੀਆਂ ਨਾ ਕਿਤੇ ਮੌਜ ਬਹਾਰਾਂ,
 ਤਰੱਕੀ ਕਰਦਾ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ, ਵਧਣ ਇਸਦੇ ਪਿੰਡ ਹਜ਼ਾਰਾਂ।
 ਸੋਹਣਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਇਸਦਾ, ਨਾ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੁਲਨ ਦਈਏ।
 ਸੂਰਮਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਿਲਾਂ 'ਚੋਂ ਨਾ ਭੁੱਲਣ ਦਈਏ।
 ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਚਾਅ ਹੈ ਬੱਸ,
 ਸਦਾ ਵੱਸਦਾ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਸਾਡਾ,
 ਰੌਣਕ ਲੱਗੀ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਹੜੇ,
 ਪੂਰਾ ਹੋਵੇ ਇਹ ਖੁਆਬ ਸਾਡਾ।

ਬਚਪਨ

ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਸੀ ਉਦੋਂ ਚਾਅ ਬਥੇਰੇ
 ਤੁਰਨ ਲਈ ਸੀ ਰਾਹ ਬਥੇਰੇ।
 ਘੁੰਮਦੇ ਸੀ ਨਿੱਤ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ।
 ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਘਰ ਮਹਿਮਾਨ ਆਉਣਗੇ
 ਬੋਲਦਾ ਸੀ ਜਦ ਕਾਂ ਬਨੇਰੇ।
 ਬਚਪਨ ਵੀ ਹਸੀਨ ਸੀ ਕਿੰਨਾ
 ਨੱਚਦੇ-ਟੱਪਦੇ ਸੰਝ ਸਵੇਰੇ।
 ਖੇਡ-ਕੁੱਦ ਕੇ ਥੱਕਦੇ ਨਾ ਸੀ
 ਆਪਣੀ ਹੀ ਤਾਂ ਲੱਗਦੀ ਸੀ ਥਾਂ ਚਾਰ-
 ਚੁਫੇਰੇ।
 ਸਖੀਆਂ-ਸੰਗ ਸਕੂਲ ਦੇ ਦਿਨ ਉਹ
 ਚੇਤਿਆਂ 'ਚੋਂ ਨਾ ਜਾਂਦੇ ਮੇਰੇ।
 ਕਿੱਥੋਂ ਮੇੜ ਲਿਆਵਾਂ ਬੀਤਿਆ
 ਬਚਪਨ
 ਪਾਏ ਨਾ ਉਸ ਮੁੜ ਕੇ ਫੇਰੇ।
 ਬਚਪਨ ਵਾਲਾ ਡੁੱਬਿਆ ਸੂਰਜ
 ਚੜ੍ਹਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਭਲਕ ਸਵੇਰੇ।

ਚਿਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ 11ਵੀਂ ਜੀ

ਚਿਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ 11th (G)

ਮਨਮੋਹਣੇ ਫੁੱਲ

ਮੇਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਸੰਦੀਦਾ ਫੁੱਲ ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਫੁੱਲ ਜੇ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਫੁੱਲ ਨਾਲ ਗੁਲਕੰਦ ਵੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਖਿੜੇ ਹੋਏ ਫੁੱਲ ਸਾਡੇ ਮਨ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਫੁੱਲ ਸੁੱਖ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਫੁੱਲ ਸਾਨੂੰ ਹੱਸਣਾ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਤਿਤਲੀਆਂ ਫੁੱਲਾਂ ਤੇ ਮੰਡਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਿਤਲੀਆਂ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਰਸ ਵੀ ਚੂਸਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਨੂੰ ਸੁੰਘ ਕੇ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਸਕੂਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਬਾਗ ਰੰਗ-ਬਰੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਹਣਾ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੌਦੇ ਲਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ 7ਵੀਂ (ਬੀ)

ਕੁਦਰਤ

ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਨ ਲਈ ਸਰੀਰ, ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਨ ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜਦੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਲੰਘਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਬੇਵਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਫੇਰ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਹਰ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕਦਰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਮਨੁੱਖ ਕਾਫ਼ੀ ਕੁਝ ਦੀ ਕਦਰ ਵੀ ਕਰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਅਖੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਅਫ਼ਸੋਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਗਵਾ ਲਿਆ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਜਾਗ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਐਵੇਂ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲੰਘਾ ਲਈ। ਕੁਦਰਤ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਬੱਸ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਨੂੰ ਝੱਲ ਕੇ ਫੇਰ ਉਸੇ ਵਾਹ ਵਿੱਚ ਸਭ ਕੁਝ ਭੁੱਲ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਤੁਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਸਬਕ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਹਰੇਕ ਮਨੁੱਖ ਇਹੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਿਆ ਕਿਧਰੇ ਹੋਰ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅਮਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਨਿਗਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਰੱਬ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨ ਕੇ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਧੂ ਬਾਲਾ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਪੰਜਾਬੀ

ਚੰਗੇ ਵਿਚਾਰ

1. ਉੱਚਾ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਦਰਜਾ, ਕਦੇ ਨਾ ਮੋੜ ਸਕਾਂਗੇ ਕਰਜ਼ਾ
2. ਮਾਂ-ਬਾਪ ਸਾਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨੇ ਪਾਇਆ, ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾਇਆ।
3. ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਲਾਵੇ ਇੱਕ ਰੁੱਖ
4. ਜਿਥੇ ਪਿਆਰ ਹੈ ਉੱਥੇ ਜੀਵਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਅਬਾਦੀ,
ਜਿੱਥੇ ਘ੍ਰਿਣਾ, ਉੱਥੇ ਤਬਾਹੀ, ਉੱਥੇ ਹੈ ਬਰਬਾਦੀ
5. ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੀਰਥਾਂ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨ
6. ਸਾਡੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸਾਡੇ ਵਹਿਮ ਭਰਮ ਹਨ।
7. ਮਨੁੱਖ ਚੰਗਾ ਚਰਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਅਤੇ
ਮਾੜਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਲ ਹੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।
8. ਉਸ ਆਦਮੀ ਤੇ ਕਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਸਿਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਪੁਲ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ।
9. ਦੋਸਤ ਸੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣਾ ਅਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੱਧਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
10. ਮਿਹਨਤ ਵਰਗਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਪ ਨਹੀਂ।
11. ਜਿਸ ਦਾ ਦਿਲ ਗਰੀਬ ਵਾਸਤੇ ਰੋਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ।
12. ਇੱਕ ਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਇੰਦਰ ਧਨੁੱਖ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੰਗ ਸਮਾਇਆ ਹੈ।
13. ਮਾਂ ਇੱਕ ਬਾਗ਼ ਦਾ ਉਹ ਫੁੱਲ ਹੈ ਜੋ ਬਾਗ਼ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।
14. ਚੰਗਾ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪ ਦੀਵੇ ਵਾਂਗ ਬਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਰਤਾ:

ਡਾ. ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ

ਬੋਲੀ ਨਾ ਰਹੀ ਤਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਗੁੰਮ ਜਾਣੀਆਂ
ਮਾਂਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਰੁਲ ਜਾਣੀਆਂ
ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਹਾਦਤਾਂ ਨਾ ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਮਿਲਾ ਦਿਓ
ਦੇਖਿਓ ਪੰਜਾਬੀਓ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾ ਭੁਲਾ ਦਿਓ।

ਅੱਖਰਕਾਰ- ਸੁਖਮਨਦੀਪ ਕੌਰ

ਸੁਪਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਜਾਦੂ ਨਾਲ ਹਕੀਕਤ ਨਹੀਂ
ਬਣਦੇ ਇਹ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ, ਦਿੜਤਾ ਅਤੇ
ਵਹਾਏ ਪਸੰਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

— ਕੋਲਿਨ ਪਾਵੇਲ

ਅੱਖਰਕਾਰ- ਸੁਖਮਨਦੀਪ ਕੌਰ

1. ਰਾਬਿੰਦਰਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਹੋਇਆ? ਉਹਨਾਂ ਦਾ
ਬਚਪਨ ਕਿਵੇਂ ਬੀਤਿਆ?

ਉ: ਰਾਬਿੰਦਰਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਦਾ ਜਨਮ 7 ਮਈ 1861 ਈ. ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ।
ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਰਾਜਕੁਮਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ
ਰਾਜਮਹਲ ਵਰਗੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬਚਪਨ ਬੀਤਿਆ।

ਮੁੰਦਰ ਮੁੰਦਰੀਏ, ਤੇਰਾ ਕੌਣ ਵਿਚਾਰਾ? ਹੋ।

ਦੁੱਲਾ ਭੁੱਟੀ ਵਾਲਾ, ਹੋ। ਦੁੱਲੇ ਪੀ ਵਿਆਹੀ, ਹੋ।

ਸੋਰ ਸੋਕਰ ਪਾਈ, ਹੋ। ਗਿਣ-ਗਿਣ ਪੌਲੇ ਲਾਏ, ਹੋ।

ਵਿ ਲੰਬਤਦਾਰ ਸਚਾਏ, ਹੋ। ਗਿਣ-ਗਿਣ ਪੌਲੇ ਲਾਏ, ਹੋ।

ਇੱਕ ਪੌਲਾ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਸਿਪਾਹੀ ਫੜ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ।

1. 'ਸੇਂ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਧੈਦਾ ਹੋਈ' ਇਸ ਸਤਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

ਉਤਰ- ਧਰਤੀ ਸੂਰਜ ਨਾਲੋਂ ਟੱਟਿਆ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

2. ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ-ਕਿਹੜੀਆਂ ਰੁੱਤਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ?

ਉਤਰ- ਗਰਮੀ, ਸਿਆਲ, ਬਸੰਤ ਤੇ ਬਰਸਾਤ।

4) ਕਦੇ ਸਾਨੂੰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪਾਂਦਾ ਸੀ,
ਅੱਜ ਆਪ ਕਹਾਣੀ ਹੋਇਆ ਨੀ, ਅੰਸਤੀ ਦਾ ਵਿਹੜਾ।

ਉ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਰੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਉਹ ਵਿਹੜਾ
ਸਾਨੂੰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਅੱਜ ਉਹ ਅੰਸਤੀ ਦਾ ਵਿਹੜਾ
ਆਪ ਕਹਾਣੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ।

हिंदी विभाग

संपादक
अंजना
हिन्दी मिसट्रैस

विद्यार्थी संपादक
पूजा
10वीं डी

हिंदी भावों का सुंदर परिधान

कविता की गहरी सरिता है हिन्दी
मनो भावों का सुन्दर परिधान है हिन्दी
माथे की बिंदी है हिन्दी
सरल सहज, भावनुकूल है हिन्दी
अनुराग की मधुर परिपाटी है हिन्दी
सहजता की सोधी सी माटी है हिन्दी
हृदय तल की गहराई है हिन्दी
सत्यम शिवम सुंदरम की मधुराई है हिन्दी
भक्ति भाव की परिभाषा है हिन्दी
हिन्दुस्तान की रूह है हिन्दी
संगीत में राग है हिन्दी
कान्हा के अधरों की मुरली है हिन्दी
माधव की गीता का ज्ञान है हिन्दी
आज़ादी का मधुर गान है हिन्दी
वतन में क्रांति का आह्वान है हिन्दी
सूर कबीर की वाणी है हिन्दी
प्रेमचन्द की स्वभाविकता है हिन्दी
वचन की मधुरशाला है हिन्दी
मनोविज्ञान का सच्चा ज्ञान है हिन्दी
शब्दों और भावों का भंडार है हिन्दी
मनोभावों का सुन्दर परिधान है हिन्दी

अंजना
हिन्दी मिसट्रैस

भरोसे

रखा है तूने जिन-जिन से,
'ताल्लुक'। बहुत 'ईनाम'
उनसे पा चुका तू।।
संभल जा अब तो ए मेरे
“भरोसे”। हजारों बार धोखा
खा चुका तू।।

मत पूछो

हमसे हमारा हाल मत पूछो,
कैसे गुजारा है साल मत पूछो,
पूछ लो हाल ए दिल मगर,
दिल से जुड़ा कोई सवाल मत पूछो,
टूट कर टुकड़ा-टुकड़ा हुआ है।
दिल का ये मलाल मत पूछो।

किसने देखा है

कल का दिन किसने देखा है,
आज का दिन भी खोयें क्योँ,
जिन घड़ियों में हंस सकते हैं,
उन घड़ियों में फिर रोये क्योँ।

वर्षा

दसवीं 'सी'

धरा पर संकल्प गगन में साकार
प्री रक्षाबंधन

धरा पर संकल्प लिया,
गगन में किया साकार
ऐसा है मेरा वतन भारत
चाँद पर कर डाला चमत्कार
सपने वे होते हैं जो हमें सोने नहीं देते, बस सपनों का हो
बड़ा आकार
आज नहीं तो कल हो जाएंगे पूरे
बस माने ना हम जीवन में हार
तिरंगे के रंग में डूबा है वतन सारा,
फ़िजा में फैली खुशियाँ बेशुमार
माँ भारती को गर्व है आज अपनी कोख पर, जैसे
मातृ भूमि का ऋण हो दिया उतार
ऐसा है मेरा वतन भारत,
चाँद पर कर डाला चमत्कार
धरा पर संकल्प किया,
गगन में किया साकार
कठिन परिश्रम, अभूतपूर्व उपलब्धि
पूरा ही विश्व जैसे एक परिवार
एक धरा, एक परिवार, एक भविष्य
इस मूलमंत्र को संकल्प से सिद्धि तक है हमने पहुंचाया
विकसित भारत का शंखनाद चहुँ दिशा में गुंजित हमने करवाया
आज चित उल्लास से भर आया
चाँद पर चंद्रयान सच में एक महाभियान
चंद्रा मामा दूर नहीं अब माँ धरा से, सच में हमारा वतन महान
संकल्प से सिद्ध तक के छिपे प्रयासों को
आज मिला सफलता का उपहार
परिकल्पना प्रतिबद्धता प्रयास की त्रिवेणी का
समझ में आ गया सार,
धरा पर संकल्प किया,
गगन में किया साकार,
ऐसा है मेरा वतन भारत
चाँद पर कर डाला चमत्कार

अंजना
हिंदी मिस्ट्रेस

माँ

जिसने जन्म दिया हमें, वो है माँ।
भगवान से भी बड़ा दर्जा जिसका, वो है माँ।
बिन बोले जो समझे हमें, वो है माँ।
जिसकी दुआ से मिले सफलता के अम्बार, वो है माँ।
बेटा-बेटी को जो समझे समान, वो है माँ।
पूरे विश्व की खुशी छिपी है जिसकी मुस्कान में, वो है माँ।
जिसने संस्कार दिए हमें, वो है माँ।
जो हमारे लिए है वरदान, वो है माँ।
आँखें बंद कर जिस पर हम कर सकें विश्वास, वो है माँ।
जिसका हृदय है सब से पवित्र, वो है माँ।
हर रिश्ते से बड़ा रिश्ता जिसका, वो है माँ।
सूना है जिसके बिना आँगन सारा, वो है माँ।

कमलदीप (हिन्दी मिसट्रेस)

वक्त

वक्त है ये महान,
वक्त ही बताएगा।
वक्त ने गिराया है,
तो वक्त ही उठाएगा।
समय में सोना, समय में जागना,
समय में खाना, समय में खेलना।
ये भी वक्त ही सिखलाएगा,
यह वक्त ही उसे महान बनाएगा।
वक्त पर करता जो हर काम,
जीवन में बनता वो विद्वान।
जीवन उनका सुखमय होता,
पाँए वो सदा मान सम्मान।
कल-कल नदियाँ बहती है,
हर-पल सबसे कहती है।
जीवन बहता पानी है,
समय रुकता तो मौत की निशानी है।

सीया
(नौवी ए)

आदिभाषा

भारत की शान है आदिभाषा,
वेदों का व्याख्यान है आदिभाषा,
रामायण का ज्ञान है आदिभाषा,
महाभारत का आख्यान है आदिभाषा,
वह कौन है? मेरे भाइयों! देवभाषा संस्कृतम्
वह कौन है? मेरी बहनों! देवभाषा संस्कृतम् - I
एकता का पाठ सिखाया है जिसने,
भेदभाव का भाव मिटाया है जिसने,
समाज में रहना सिखाया है जिसने,
“बसुधैव कुटुम्बकम्” का स्वभाव दिया है जिसने,
वह कौन है? मेरे भाइयों! देवभाषा संस्कृतम्
वह कौन है? मेरी बहनों! देवभाषा संस्कृतम् - II
संगठन का सूत्र है आदिभाषा
मानवता का मन्त्र है आदिभाषा
समता का योजक है आदिभाषा,
विषमता का विभाजक है आदिभाषा,
वह कौन है? मेरे भाइयों! देवभाषा संस्कृतम्,
वह कौन है? मेरी बहनों! देवभाषा संस्कृतम् - III
इन्सानियत का मापक है आदिभाषा,
दानवता का विनाशक है आदिभाषा,
सृष्टि का विज्ञान है आदिभाषा,
सभी भाषाओं में महान है आदिभाषा,
वह कौन है? मेरे भाइयों! देवभाषा संस्कृतम्,
वह कौन है? मेरी बहनों! देवभाषा संस्कृतम् - IV
ईश्वर की वाणी है आदिभाषा,
मनुष्य की जुवानी है आदिभाषा,
गीता की यकृति है आदिभाषा,
मनुष्य की संस्कृति है आदिभाषा,
वह कौन है? मेरे भाइयों! देवभाषा संस्कृतम्,
वह कौन है? मेरी बहनों! देवभाषा संस्कृतम् - V
आत्मा की पहचान है आदिभाषा,
ईश्वर का वरदान है आदिभाषा,
सृष्टि के आदि में जिसका जन्म हुआ है वह है आदिभाषा,
ईश्वर ने जिसको फरमाया है वह है आदिभाषा,
वह कौन है? मेरे भाइयों! देवभाषा संस्कृतम्,
वह कौन है? मेरी बहनों! देवभाषा संस्कृतम् - VI

वीरवंत कुमार
(संस्कृत मास्टर)

मेरे जीवन का लक्ष्य

लक्ष्य का अर्थ है कि हमें यह निर्धारित करना है कि हमें अपने जीवन में क्या बनना है। बड़े होकर क्या करना है। हमें अपने जीवन लक्ष्य बड़ी सोच-समझकर करना चाहिए। हमें लक्ष्य उसे ही बनाना चाहिए जिसमें हमारी ज़्यादा रुचि हो। जैसे हमारी रुचि चित्र आदि बनाने में हो, कला करनी हो तो वह चित्रकला के शिक्षक बन सकते हैं। हमें अपने बचपन में अच्छी पढ़ाई करके थोड़ा सा ध्यान देकर बड़ी से बड़ी तरक्की कर सकते हैं और मुकाम प्राप्त कर सकते हैं। अगर हमें किसी भी काम में ज़्यादा रुचि होगी तो हम उसे ही अपने लक्ष्य के रूप में अपना सकते हैं। लक्ष्य निर्धारित करने के लिए हमें अपने माता-पिता, अध्यापकों और दोस्तों से सलाह कर लेनी चाहिए। लक्ष्य को हम प्राप्त, पढ़-लिखकर तथा अकेले ही त्याग देकर, मुसीबतों को पार करके फिर प्राप्त कर सकते हैं। मैं अपने जीवन में फौजी बनना चाहती हूँ। मैं मेहनत करती हूँ। मैं सभी विषयों में अधिक अंक प्राप्त करती हूँ किंतु मेरे गणित विषय में अंक कम आते हैं। पर अब थोड़ी सुधार है। तो मैं आशा करती हूँ कि मैं कामयाब हूँगी। मुझे अपने-आप पर विश्वास है। हमें अपने-आप पर विश्वास रखना चाहिए।

गुरसिमरनप्रीत कौर
दसवीं 'डी'

ये हाल मेरा

सफलता के मंत्र

- 1) वक्त और किस्मत पर कभी घमंड न करो।
सुबह उनकी भी होती है जिनको कोई याद नहीं करता।
- 2) उम्र थका नहीं सकती,
ठोकरें गिरा नहीं सकती,
अगर ज़िद हो जीतने की तो,
हार भी हरा नहीं सकती.....।।
- 3) पागलपन ऐसा पाल रखा है कि 25 की उम्र में
एक गाड़ी तो घर के सामने जरूर खड़ी करनी है
चाहे Thar हो या Car।
- 4) मिलना है तो कदर करने वालों से मिलो,
इस्तेमाल करने वाले तुम्हें खुद ही ढूँढ लेंगे।

वर्षा
दसवीं 'सी'

बहुत कुछ लिख-लिख कर,
मिटाया है मैंने,
ठीक न होने पर भी,
अपना हाल
ठीक बताया है मैंने,
बात-बात पर अपने दिल को,
बहलाया है मैंने,
अपनी सोच में ही खोकर,
ना जाने कितनी रातों को,
जाग-जाग कर बिताया है मैंने,
कोई समझेगा नहीं,
ये हाल मेरा,
बस इसी फिक्क में,
सबसे सब कुछ छुपाया है मैंने।।

वर्षा
दसवीं 'सी'

English Section

Editor
Kuljinderjit kaur
Lecturer in English

Student Editor
Gursukhmanjot Kaur
10+2 E

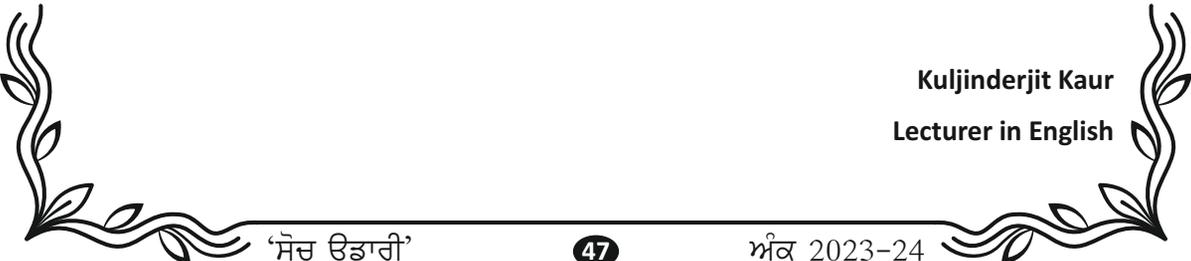
**Reading is like breathing in &
Writing is like breathing out.**

Dear Readers,

Welcome back to another exciting edition of our school magazine 'SOCH UDAARI' that is adorned with the lyrical, imaginative & resourceful thoughts. As we commence our journey through the pages of creativity, we explore the vibrant ideas of our young artists who interpret our school fraternity. Once again our budding scribblers have proven that they are not just learners but contributors to the ever expanding ocean of imagination. They have created a perfect harmony of their voices. Each and every creative endeavour is an expression of their experiences. As we flip through the pages of this magazine, let us acknowledge the collective efforts put forth by our revered Madam Principal Mrs. Romil Mehta, esteemed staff and above all our emerging authors.

So let's unveil the canvas of possibilities & enjoy the rainbow of ideas.

ENJOY YOUR READING TIME.

Kuljinderjit Kaur
Lecturer in English

Time is Precious

Once there was a girl. She was very intelligent. Everyone appreciated her. Soon she became over confident. She believed that no one was better than her.

One day it was announced to invite articles for magazine. All her friends submitted their articles but she did not. They asked her why she was not giving. She replied, “ I am a bright girl.” “It'll take me one minute to complete any article.” Besides the last date was far away. At last the day came when she had a lot of homework. She could not compose any article in a hurry. At last she copied a poem from a book and submitted it. The class teacher caught her and she was insulted in the classroom. She felt very guilty and thought, : From now I will never waste any time and leave any work for tomorrow.”

Moral: The moral of the story is 'Do not waste time.' Do every work in time. Never cheat from others. Time is very precious. Don't leave any work for next day.

Dr. Gurdeep kaur (English Mistress)

Who am I?

I am a grace,
A pride,
And a blessing.
I am a girl who is a cheerleader,
a lovely radiant daughter,
And a kind stunning sister.
I am a protective partner,
a pure love seeker,
And also a caring giver.
I am a divine mother,
a mesmerizing creator
And an angelic nurturer.
I am an intuitive teacher
a confident preacher,
And an empowering creature!
Oh! I don so many hats!!!
And this is my dazzling feature.....
Yes, I am a woman – a healer,
A leader, an explorer, a dreamer,
A multi starrer and a WINNER!

Jasreen Kaur
(S.S. Mistress)

What makes a Personality Great?

What makes a personality great?
Learn quick, do not be late!
Respect elders and love for all,
Morality is your trait!
Love begets love, don't hate!
Life is beautiful, dreams are great!
If you want Victory and celebrate,
Courage and knowledge should accelerate!
Make efforts with sincerity and faith!
Precious gems are in your fate!!

Nirbhai Singh Rai
(S.S. Master)

Mother's Love

A mother's love is a sanctuary full of solace and refuge from the world.

Her love and affection is the greatest force in the universe, capable of healing wounds and mending broken hearts.

It is like a gentle breeze, comforting and refreshing our souls.

Mother's love is the supreme power on Earth, shaking lives, nurturing dreams and building futures. Her love for child is like nothing else in the world. It knows no law, no pity.

It dares all things and crushes down remorselessly all that stands in its path.

The heart of mother is a deep abyss at the bottom of which you will always find forgiveness.

“Mother's love is unique in this World.”

Heartfelt Message

My mother, you are the epitome of love, strength and kindness. Your unwavering support has been my guiding light throughout my life's journey. Your sacrifices, big and small, have shaped me into the person I am today. Your love knows no bounds, and it fills my heart with warmth and gratitude. Thank you for being my rock, my confidante and my best friend.

I am blessed beyond measure to call you my mother.

Suresh Kumar (Lecturer Chemistry)

Artificial intelligence

Artificial intelligence is the subfield of computer science which is capable of replenishing or enhancing human capability in Many Areas. Artificial intelligence since last two decades has greatly improved performance of a manufacturing and services system. Artificial intelligence is mainly used in these days to solve the complex problem or capable of analysing complex problem in medical field. Their potential to exploit meaningful relationship with in a data that can be used in the diagnosis of treatment and predicting outcome in many clinical scenarios. Artificial intelligence is the study and developments of intelligent machines and software that can reason learn gather knowledge and communicate that is Real world entity. Much of the work in Modern era was inspired by this technology programs which enable computers to function in the ways that make people seem intelligent are called artificial intelligent system. The application of artificial intelligence technology in the field of surgery was first successfully investigated by gunn in 1976, when he explored the possibility of diagnosing acute abdominal pain with computer analysis. The last two decades have seen a surge in the interest in medical artificial intelligence Artificial intelligence in medicine is a new research area that combines sophisticated representational computing techniques.

**Jaswant Singh
Computer Facility**

The Art of Living

We say that we are living our life, but do we really? Most of us don't even know what living actually means. It basically means to live, observe and enjoy the moment you are in and that is what we are lacking. We all either think of the past or are planning for the future but being in the present moment without any worries is very rare and can be seen only in the kids. So now question yourself that if you are really living your life or just existing like any other object? If you are not living, start it 'Now' because it's never too late to start. If you are playing, just focus on your game rather than focusing on your win or defeat. If you are studying, focus on the topic than focusing on the thoughts whether it would come in exam or not. If you are travelling, enjoy your trip and leave all your worries at your house. Duly by doing these small changes in yourself you can make yourself stand out from the whole population and eventually will improve your lifestyle. And a brilliant life style is in the wish list of every teenager.

So Stop worrying & start living.

Palki Sharma

Class: 11th 'j'

An Ideal Student

An Ideal student plays an important role in class, school and also in home. An ideal student means a disciplined, good-mannered student. An ideal student is always ready to do all work that he or she can. He is always ready to help others without making any discrimination between people. An ideal student is always liked by others because of his good qualities. There are so many qualities in an ideal student, like he is a helpful person, disciplined and always ready to tackle all situations. Not only a student who is said ideal by all is perfect in all qualities. But also a student who is intelligent, who stands first in class though he has other quality or not is said ideal by teacher. An ideal student is liked by all the students, he is not selfish. He thinks for all not only for himself. He also gives his/her contribution regarding all problems. An ideal student openly shares his views with all. He is not narrow minded but broad minded. He has an ability to solve others problems. So, an ideal student has so many qualities. That's why he is said ideal by others. He plays a great role in society as a social reformer by doing small works in society and for our environment also.

Jasleen Kaur

11th 'A' (Medical)

OPTIMISM

As they say 'every cloud has a silver lining', so is life. There is light at the end of the tunnel for sure. Optimism builds resilience and bounce back ability. It encourages us to keep moving even if we are going through a rough patch. Life is never a smooth ride, ups & downs are a part & parcel of it. Hopefulness makes us pedalling the bicycle of life. Optimism paves the way to courage & progress. It acts as an energiser for a beaten person by strengthening his will to survive. For the business of living we should look around for positivity. Nature itself offers countless blessings. Even if it's stormy now, we should look for the rainbow as it never fails to bring a smile on the face of the beholder. If pessimism engulfs you at any point of time, shake it off as early as possible. Life is neither a bed of roses nor of thorns. So live in the present, count your blessings, look for the brighter side of things, practice gratitude, have positive affirmations & sail through the ocean of life with a loud cheer.

Kuljinderjit kaur
Lecturer in English

HAPPINESS

Happiness is a feeling of pleasure. When someone feels good, proud or satisfied about something that person is said to be happy. Happiness helps the people to smile and relax. But there is nobody who is always happy - People should learn how to be happy in life. Being successful brings happiness. Happiness is when we forget about everything, all tensions and worries. There are many things that make people happy, but money and material things do not bring happiness in life. They make people happy for a short period of time. So, let yourself feel happy and learn to love yourself. It will make you happy. Always remember that happiness is much more important than anything else in life. A very few people actually know what makes them happy in life. If you want to stay happy and enjoy each and every moment of your life, the most important thing is to live in the present. Thus, you must try to achieve the real happiness in life.

Gursukhmanjot Kaur
12th 'E'

Women Empowerment

Women empowerment is when women have the freedom and choice to make their own decisions. They have the most potent right in deciding what's right for them and what's wrong for them. Gender equality is a human right, but our world faces a persistent gap in access to opportunities and decision making power for women and men. Empowered women and girls contribute to the health and productivity of their families, communities and countries creating a ripple effect that benefits everyone. Women have suffered through the decades because they didn't have any rights. They suffered in the hands of their male counter parts. As women were not allowed to make decisions for them, women's empowerment comes in like a breath of fresh air. It made them aware of their right and how they must, make their own place in society rather than depending on a man. With steady increase in the number of working women they have gained financial independence which has given them confidence to lead their own lives and build their own identity, but while doing so women also take care to strike a balance between their commitment to their profession as well as their home and family. They are playing multiple roles of a mother, daughter, sister, wife and a working professional with remarkable harmony and ease. Women empowerment in the truest sense will be achieved only when there is attitudinal change in society with regard to women folk treating them with proper respect, dignity, fairness and equality. The rural areas of the country are largely steeped in a feudal and medieval outlook, refusing to grant women an equal say in the matters of their education, marriage, dress-code, profession and social interactions.

Let us hope, women empowerment spreads to progressive as well as backward areas of our vast country.

Kohinoor –E – Jannat

Class: 11th 'T'

The Earth

The Earth plays a vital role in our lives. It provides us with existence millions of years ago, and there have been billions of animals and humans that have walked the same Earth as we do now.

- 1) Our Earth is located in the Milky Way Galaxy.
- 2) Earth is the 3rd planet from the Sun, and it has one Moon.
- 3) It is the only planet in our Solar System which is suitable for sustaining life.
- 4) The Sun is the centre of the Solar System, with eight planets revolving around it.

Nandani

7th 'B'

An ideal student

Students are a pattern of building an efficient world. The main goal of any nation is to build and produce the more ideal students for its development. An ideal student is a student with a fixed goal. Not only goal is enough but to complete that goal, a lot more things are required. An ideal student has discipline in his work, in life and respect for others. To learn from failures to get success is the quality of an ideal student. He should be honest towards his work and goal. An ideal student works not only hard but smart too. He should learn from his surroundings, adopt good qualities and make improvements in himself.

Prabhjot Kaur

11th 'B'

Generational Gap

Generational gap doesn't only define the gap years between two generations but also the difference in the mind set, the thought process and the habits. Talking about my grandmother, even though we are blood related, we are like north pole and the south pole in terms of many things. Her dictionary doesn't hold the word 'procrastination' but coming to me, I genuinely hate myself for procrastinating a lot. We sometimes have arguments due to difference in our thought process on different topics. Our clash of thoughts is a never ending thing. Even after so many differences, we always end up helping each other in different ways like I teach her to use electronic gadgets and she helps me with her time saving hacks for any chore. I love it when she tells me stories of her time and wants me to learn from the mistakes she did. May be she doesn't have that much bookish knowledge but she has the experience and we all know that experience is the best teacher. And the learnings I am receiving from experiences are helping and will help me in my every walk of life. So I want to say that the generational gap comes with the cons and leaves us with the pros.

Palki Sharma

Class: 11th 'j'

SUCCESS

Success is a very powerful word. Many of us run behind it; most of us want to conquer it. So, what success is all about? Does this mean acquiring money or fame? Success means different things to different people. True success means understanding our dreams and working joyfully to make those dreams come true.

Many great people have suggested various ways to achieve success. But the real secret ingredient to gain success is to believe that we are already successful. With this strong thought, success can be easily achieved if we follow these three success factors:-

- We should follow our passion because that is where our heart and soul is. When we follow our passion there is no need for us to put any extra effort.
- The path to success is always challenging. We should build confidence to face challenging situations.
- The third and the most important success factor is discipline.

When we work in a disciplined manner, things will automatically fall in place. If we stick to these three factors, nothing can stop us from tasting success. Success is a journey which continues even after the goal is achieved.

Gursukhmanjot Kaur
12th 'E'

An Ideal Student

An ideal student obeys all the rules of discipline. He is a proud for both his parents and teachers. He obeys his parents and teachers. He helps all his juniors and learns from his seniors. He goes to school daily on time. He is very punctual. He is also the shining star of his parents and teachers. He has a pre-made plan for his future and works for it. He behaves very friendly with all his friends and classmates. He has no ego. He remains in discipline always. He does the proper use of internet and mobile. He has a time-table and works according to it and it is the main reason due to which he becomes obedient and a brilliant student. He also participates in every function of school and shines the name of his parents and teachers. An ideal student helps the poor and needy students of his class in their studies. In order to become an ideal student it is not necessary to study for 12 to 14 hours, but it is necessary to become a disciplined, obedient student and also to make the proper use of internet and mobile. The teachers and parents are always proud of such an ideal student.

khushpreet Kaur
11th 'A' (Medical)

Poem On Nature

A Student Athlete

In school halls they roam,
Students with dreams to own.

Books in one hand, a ball in the other,
They juggle both, like no one other.

Early mornings , they rise with the sun,
Always training hard , having so much fun.

On the field, they give it their all,
Their passion and dedication standing tall.

They study late into the night,
Balancing their goals and shining bright.

With determination they strive for success,
In academics and sports , they impress.

Their teammates cheer , their classmates
too,
Supporting them in all they pursue.

A student athlete, a true inspiration,
They breathe hardwork and dedication.

So let's cheer these amazing souls,
For their achievements and their goals.

A student athlete a shining star,
They show us what it means to go far.

Deeksha
10th -A

Oh wonderful nature,
You are so beautiful.
With green trees,
And humming bees.
The grass is so green,
And water is so clean.
Birds fly in the sky,
And mountains are so high.
The wandering butterflies,
Makes my thoughts fly.
The waterfalls are so cool,
Just like a swimming pool.
I love nature very much,
God gave us this treasure.

Davinder Kaur
9th 'D';

Betrayal

Back stabbing is a new trend
Followed by our loved ones & friends.
Humans changing colours in a swift mode
Are marking the poor chameleon's job at risk
The real pain of deception can only be
Seen in those eyes
According to the world
who Lacks in being wise.
Surely one day, you will
Reap what you sow
Karma is the only
Savior I know.

Palki Sharma
11th 'j'

ਕਲਾ ਵਿਭਾਗ

ਸੰਪਾਦਕ
ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਆਰਟ ਐਂਡ ਕਰਾਫਟ
ਅਧਿਆਪਕ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਪਾਦਕ
ਰਾਧਿਕਾ ਗੁਪਤਾ
10+2 ਈ

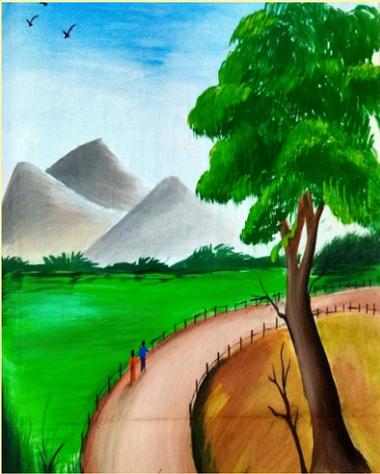
ਪਿਆਰੇ ਪਾਠਕਾਂ ਅਤੇ ਨੰਨ੍ਹੇ ਕਲਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਲਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਆਤਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਦੇ ਕਲਾ ਅਨੁਭਾਗ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨੰਨ੍ਹੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇ ਜਰੀਏ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਸੰਦ ਆਉਣਗੀਆਂ।

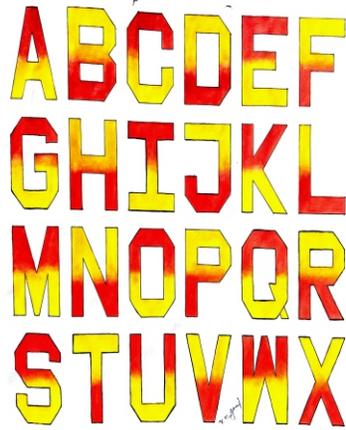
ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਯੁਵਾ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਲਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਲਾਤਮਿਕ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਇਸ ਮੰਚ ਤੇ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਤਸੁਕ ਰਹਾਂਗੇ। ਪਿਆਰੇ ਨੰਨ੍ਹੇ ਕਲਾਕਾਰੋ, ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਅੰਕੁਰਿਤ ਹੋਣ ਦਿਓ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕਲਾ ਰੂਪੀ ਉਡਾਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਤਪਰ ਰਹਾਂਗੇ। ਖੁਸ਼ ਰਹੋ, ਸਿਰਜਨਾਤਮਿਕ ਰਹੋ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਲਾ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰੋ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਕਲਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ।

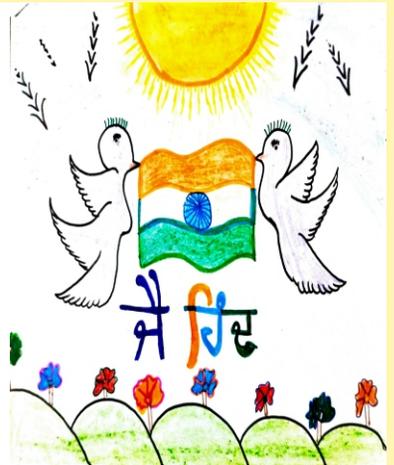
ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਆਰਟ ਐਂਡ ਕਰਾਫਟ ਅਧਿਆਪਕ

ਰਾਧਿਕਾ ਗੁਪਤਾ, +2 ਈ

ਪੱਲਵੀ, 9ਵੀਂ ਬੀ

ਪ੍ਰਿਯਾ, 6ਵੀਂ ਏ

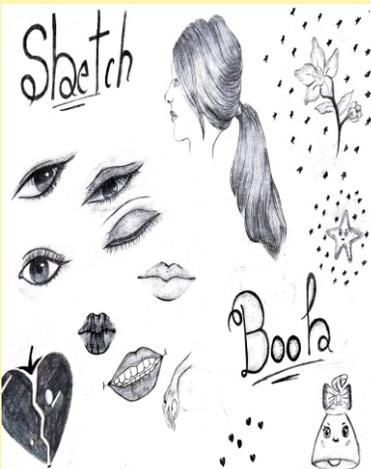
ਸਿਮਰਨ, 9ਵੀਂ ਬੀ

ਸਸਿਕਾ, 6ਵੀਂ ਏ

ਰਾਧਿਕਾ ਗੁਪਤਾ, +2ਈ

ਜਸਪ੍ਰੀਤ, 8ਵੀਂ ਬੀ

ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ, 7ਵੀਂ ਏ

ਗਨੀਸ਼ ਕੌਰ, 10ਵੀਂ ਬੀ

ਸੁਖਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, 8ਵੀਂ ਏ

ਗੁਸ਼ਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, 9ਵੀਂ ਬੀ

ਰੋਹਾਨੀ, 6ਵੀਂ ਏ

ਖੁਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, 10ਵੀਂ ਸੀ

ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ, 7ਵੀਂ ਏ

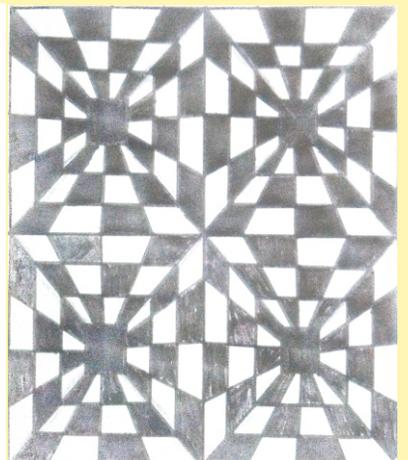
ਪੂਜਾ, 10ਵੀਂ ਡੀ

ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ, 7ਵੀਂ ਏ

ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ, 7ਵੀਂ ਏ

ਦਮਨਜੋਤ ਕੌਰ, 10ਵੀਂ ਸੀ

ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਹੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਇਹੀ ਹੈ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਰਾਜ

ਸੁਮਨਦੀਪ ਕੌਰ
ਪੁੱਤਰੀ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ
(8ਵੀਂ-ਏ) ਨੂੰ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ
ਗਣਿਤ ਮੁਕਾਬਲੇ
ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ
ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰੋਮਿਲ ਮਹਿਤਾ
ਜੀ ਅਤੇ ਸਟਾਫ
ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ
ਹੋਏ।

ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰ ਤੇ
ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ
U-19 ਕ੍ਰਿਕਟ
ਦੀਆਂ ਖਿਡਾਰਨਾਂ-
ਸਿਮਰਨ, ਦੀਕਸ਼ਾ,
ਪਾਲਕੀ, ਮਮਤਾ,
ਮਾਨਸੀ ਅਤੇ ਬੇਬੀ
ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ ਨਾਲ

ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਐਲਿਸ ਮਹਿਮੀ

10-C, ਜਿਲ੍ਹਾ ਵਿਗਿ. ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਤੀਜਾ ਤੇ ਬਲਾਕ 'ਚ ਪਹਿਲਾ

ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼

10-A, ਤਹਿ. ਪੱਧਰੀ RBI ਕੁਇੱਜ਼ 'ਚ ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਬਲਾਕ 'ਚ ਤੀਜਾ

ਹਰਸ਼ਿਤਾ

9-A, ਤਹਿ. ਪੱਧਰੀ RBI ਕੁਇੱਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਦੂਜਾ

ਦੀਕਸ਼ਾ

10-A, ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ

ਅਪ੍ਰਾਜਿਤਾ

+1-A ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ

ਗੀਤਿਕਾ

8-A ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਕੁਇੱਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ

ਗੁਰਸਿਮਰਨ

7-A ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਕੁਇੱਜ਼ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ

ਸਿਮਰਨ

6-A ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ

ਚਾਰੁਤਾ

8-A ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਬੈਡਮਿੰਟਨ 'ਚ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ

ਐਨਾ

+1-I ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਉੱਚੀ ਫਾਲ 'ਚ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ

ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (2023-24)

ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਜੇਤੂ ਟੀਮਾਂ

ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੁੱਝ ਝਲਕਾਂ

ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੁੱਝ ਝਲਕਾਂ

ਸਕੂਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ

ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼

ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਇਹ ਮੰਦਰ ਹੈ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ,
ਪਾਕ-ਪਵਿੱਤਰ 'ਥਾਨ ਇਹ ਹਰ ਥਾਂ ਤੋਂ ਸੁੱਚਾ।

FLY FROM HOME
IMMIGRATION

Mr. Rajan Bham
Managing Director

9914124027

Best Immigration Consultants in NABHA

99% VISA
Success Rate

— OUR SERVICES —

STUDY VISA

TOURIST VISA

SPOUSE VISA

PR

CANADA

AUSTRALIA

UK

📍 Near Grid Chownk Cantt Road Nabha ,Patiala, Punjab-147201.

✉ flyfromhome.immi@gmail.com

— www.flyfromhome.co.in —

ਅੱਗੇ ਹੀ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਅਗੇਰੇ, ਅਸਾਂ ਉਗਾਉਣੇ ਸੋਨ ਸਵੇਰੇ

2022-23 ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਕਿਰਤੀ ਵਰਮਾਂ (+2 ਸੀ)
ਓਵਰਆਲ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ

ਟਵਿੰਕਲ ਰਾਣੀ (+2 ਬੀ)
ਓਵਰਆਲ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ

ਨੇਹਾ (+2 ਏ)
ਓਵਰਆਲ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਦਕਸ਼ਿਤਾ (+2 ਸੀ)
ਓਵਰਆਲ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਕਨਿਕਾ (+2 ਸੀ)
ਓਵਰਆਲ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਸੁਖਮਨ (+2 ਸੀ)
ਓਵਰਆਲ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੇਵੀ (+1 ਸੀ)
ਓਵਰਆਲ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ (+1 ਡੀ)
ਓਵਰਆਲ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਗੁਰਪ੍ਰੇਮਨਜੋਤ ਕੌਰ (+1 ਈ)
ਓਵਰਆਲ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੌਰ (10ਵੀਂ ਸੀ)
ਓਵਰਆਲ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ

ਸਨੇਹਾ (10ਵੀਂ ਸੀ)
ਓਵਰਆਲ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ

ਸਰਵੀਤੀ (10ਵੀਂ ਸੀ)
ਓਵਰਆਲ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਕਵਿਤਾ (10ਵੀਂ ਏ)
ਓਵਰਆਲ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ (9ਵੀਂ ਏ)
ਓਵਰਆਲ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ

ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ (9ਵੀਂ ਏ)
ਓਵਰਆਲ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਪੁਨਪ੍ਰੀਤ ਰਾਣੀ (9ਵੀਂ ਸੀ)
ਓਵਰਆਲ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਸੁਹਾਨੀ ਦੇਵੀ (9ਵੀਂ ਡੀ)
ਓਵਰਆਲ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਭਵਨਰਾਇਨ ਕੌਰ (8ਵੀਂ ਏ)
ਓਵਰਆਲ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ

ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (8ਵੀਂ ਏ)
ਓਵਰਆਲ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਸਿਮਰਨ (8ਵੀਂ ਏ)
ਓਵਰਆਲ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਲਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (8ਵੀਂ ਏ)
ਓਵਰਆਲ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ (8ਵੀਂ ਏ)
ਓਵਰਆਲ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਸੁਖਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (7ਵੀਂ ਏ)
ਓਵਰਆਲ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ

ਸਾਕਸ਼ੀ (7ਵੀਂ ਬੀ)
ਓਵਰਆਲ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਰਕੀਬਾ ਖਾਤੂਨ (7ਵੀਂ ਬੀ)
ਓਵਰਆਲ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਤਾਨੀਆਂ ਰਾਣੀ (6ਵੀਂ ਬੀ)
ਓਵਰਆਲ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ

ਗਰੀਮਾ (6ਵੀਂ ਬੀ)
ਓਵਰਆਲ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ

ਮਨਜੋਤ ਕੌਰ (6ਵੀਂ ਬੀ)
ਓਵਰਆਲ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ